

PŘÍLOHA 1A Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (text po Přílohu 1 GATT 1994)

MNOHOSTRANNÉ DOHODY O OBCHODU ZBOŽÍM

Obecná vysvětlující poznámka, vztahující se k příloze 1A:

V případě různosti mezi ustanovením Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 a ustanovením jiné Dohody, uvedené v příloze 1A k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace (v dohodách v příloze 1A uváděné jako "Dohoda o WTO"), budou, podle povahy věci, rozhodná ustanovení jiné Dohody.

VŠEOBECNÁ DOHODA O CLECH A OBCHODU 1994

1. Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994 ("GATT 1994") zahrnuje:
- a) ustanovení Všeobecné dohody o clech a obchodu z 30. října 1947, přiložené k Závěrečnému aktu, přijatého na závěr druhého zasedání Přípravného výboru Konference OSN o obchodu a zaměstnanosti (s výjimkou Protokolu o prozatímním provádění) tak, jak byla upravena, doplněna nebo jinak změněna ustanoveními právních nástrojů, které vstoupily v platnost před datem vstupu v platnost Dohody o WTO;
 - b) ustanovení následujících právních nástrojů, které vstoupily v platnost na základě GATT 1947 před datem vstupu v platnost Dohody o WTO:
 - (i) protokoly a certifikace, týkající se celních koncesí;
 - (ii) protokoly o přístupu (s výjimkou ustanovení a), týkajících se prozatímního provádění a odvolání prozatímního provádění a b), umožňujících, že část II GATT 1947 bude prováděna prozatímně v plném rozsahu ne neslučitelném s právními předpisy, platnými k datu Protokolu);
 - (iii) rozhodnutí o výjimkách, poskytnutých podle článku XXV GATT 1947, které jsou v platnosti ještě k datu vstupu v platnost Dohody o WTO 1/;
 - (iv) jiná rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947;
 - c) následující ujednání:
 - (i) Ujednání o výkladu článku II:1 b) Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (ii) Ujednání o výkladu článku XVII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (iii) Ujednání o ustanoveních o platební bilanci Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (iv) Ujednání o výkladu článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (v) Ujednání, týkající se výjimek ze závazků podle Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (vi) Ujednání o výkladu článku XXVIII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994; a
 - d) Marrakešský protokol k Všeobecné dohodě o clech a obchodu 1994.

2. Vysvětlivky

- a) V ustanoveních GATT 1994 se bude výrazem "smluvní strana" rozumět "Člen". Výrazy "málo rozvinutá smluvní strana" a "vyspělá smluvní strana" se budou rozumět "rozvojová členská země" a "vyspělá členská země". Výrazem "Výkonný sekretář" se bude rozumět "Generální ředitel WTO".

b) Odvolávky na SMLUVNÍ STRANY, jednající společně, a to v člancích XV:1, XV:2, XV:8 a XXVIII, jakož i ve vysvětlivkách k článkům XII a XVIII a v ustanoveních, vztahujících se ke zvláštním dohodám o změně článků XV:2, XV:3, XV:6, XV:7 a XV:9 GATT 1994, budou považovány za odvolávky na WTO. Funkce, jiné než které ustanovení GATT 1994 ukládají SMLUVNÍM STRANÁM, jednajícím společně, budou ukládány Konferencí ministrů.

c) (i) Text GATT 1994 je původní v anglickém, francouzském a španělském jazyce.

(ii) Text GATT 1994 ve francouzském jazyce bude upraven tak, jak je uvedeno v příloze A dokumentu MTN.TNC/41.

(iii) Původním textem GATT 1994 ve španělském jazyce bude text obsažený v díle IV Sbírký základních nástrojů a vybraných dokumentů, upravený tak, jak je uvedeno v příloze B dokumentu MTN.TNC/41.

3.

a) Ustanovení části II GATT 1994 nebudou uplatňována na opatření přijatá Členem na základě zvláštních závazných právních předpisů, vydaných tímto Členem dříve, než se stal smluvní stranou GATT 1947 a které zakazují používání, prodej nebo pronájem lodí postavených nebo rekonstruovaných v zahraničí pro obchodní užití mezi místy situovanými v národních vodách nebo ve vodách výlučně ekonomické oblasti. Toto zproštění se uplatňuje: a) při udržování v platnosti nebo při rychlém obnovení některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu; a b) při změně nebo doplňku některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu, pokud tato změna nebo doplněk nezmenšují shodnost ustanovení s částí II GATT 1947. Toto zproštění se omezí na opatření, přijatá na základě výše uvedených právních předpisů, které je notifikováno a specifikováno před datem vstupu Dohody o WTO v platnost. Jestliže byly tyto právní předpisy změněny následně tak, že zmenšily svou shodnost s částí II GATT 1994, nesplňují podmínky, nezbytné k tomu, aby na ně bylo možno tento odstavec použít.

b) Konference ministrů přezkoumá toto zproštění nejpozději pět let po datu vstupu Dohody o WTO v platnost a dále každé dva roky, pokud bude zproštění v platnosti, s cílem posoudit, zda stále trvají podmínky, které odůvodňovaly toto zproštění jako nezbytné.

c) Kterýkoli Člen, na jehož opatření se toto zproštění vztahuje, předloží každý rok podrobnou statistickou zprávu, obsahující pětiletý klouzavý průměr uskutečněných a očekávaných dodávek takových lodí, jakož i dodatečné informace o použití, prodeji, pronájmu nebo opravách takových lodí, na které se toto zproštění vztahuje.

d) Člen, který usoudí, že se toto zproštění používá způsobem, jenž odůvodňuje vzájemné a vyvážené omezení použití, prodeje, pronájmu nebo oprav lodí, postavených na území Člena, který požívá toto zproštění, bude moci volně zavést takové omezení s výhradou, že předložil Konferenci ministrů předchozí notifikaci.

e) Toto zproštění není na újmu řešením, týkajícím se zvláštních aspektů právních předpisů, pokrytých tímto zproštěním a sjednaným v sektorových dohodách nebo jinou cestou.

VŠEOBECNÁ DOHODA O CLECH A OBCHODU 1947

Vlády soustátí Australského, království Belgického, Spojených států brazilských, Barmy, Ceylonu, republiky Československé, republiky Čínské, republiky Francouzské, republiky Chile,

Indie, Jihoafrické unie, Kanady, republiky Kuby, Libanonu, velkovévodství Lucemburského, království Nizozemského, království Norského, Nového Zélandu, Pákistánu, Jižní Rhodesie, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Spojených států amerických a Sýrie, uznávajíce, že jejich vztahy v oblasti obchodní a hospodářské mají směřovat k zvyšování životní úrovně, k zajištění plné zaměstnanosti a rozsáhlé a stále vzrůstající úrovně reálného důchodu a účinné poptávky, k rozvinutí plného užívání světových zdrojů a k rozšíření výroby a výměny zboží,

přejíce si přispět k uskutečnění těchto cílů uzavřením recipročních a vzájemně výhodných dohod, které směřují k podstatnému snížení cel a jiných překážek obchodu a k odstranění diskriminace v mezinárodním obchodě,

dohodly se prostřednictvím svých zástupců takto:

ČÁST I

ČI.I

Všeobecná doložka nejvyšších výhod

1. Všechny výhody, přednosti, výsady nebo osvobození poskytnuté kteroukoli smluvní stranou jakémukoli výrobku pocházejícímu z kterékoli jiné země nebo tam určenému budou ihned a bezpodmínečně přiznány obdobnému výrobku pocházejícímu z území všech ostatních smluvních stran nebo tam určenému. Toto ustanovení se vztahuje na cla a dávky jakéhokoli druhu ukládané při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem, jakož i ukládané při mezinárodních převodech plateb za dovozy nebo vývozy, na způsob vybírání těchto cel a dávek, na všechna pravidla a formality spojené s dovozy nebo s vývozy, jakož i na všechny záležitosti, o nichž pojednávají odstavce 2 a 4 článku III */ .

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku nebudou vyžadovat, aby byly odstraněny preference v oboru dovozních cel nebo dávek, jestliže nepřesahují meze, stanovené v odstavci 4 tohoto článku a jestliže jde o:

a) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi dvěma nebo více územími, uvedenými v příloze A, za podmínek tam stanovených;

b) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi dvěma nebo více územími, která byla dne 1. července 1939 spojena společnou suverenitou nebo vztahy ochrany nebo suzerenity a jsou uvedena v přílohách B, C a D, za podmínek tam stanovených;

c) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi Spojenými státy americkými a republikou Kubou;

d) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi sousedními zeměmi, uvedenými v přílohách E a F.

3. Ustanovení odstavce 1 se nebudou vztahovat na preference mezi zeměmi, které byly dříve součástí Osmanské říše a byly od ní odpojeny dne 24. července 1923 za předpokladu, že takové preference budou schváleny podle ustanovení odstavce 5 článku XXV, která budou v tomto ohledu použita s přihlédnutím k ustanovením odstavce 1 článku XXIX.

4. Jestliže příslušná listina, která tvoří přílohu k této Dohodě, nestanoví výslovně maximální preferenční rozpětí, nebude preferenční rozpětí */ u jakéhokoli výrobku, pro který je preference povolena podle odstavce 2 tohoto článku, přesahovat

a) u cel nebo dávek z jakéhokoli výrobku, uvedeného v příslušné listině, rozdíl mezi sazbou pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenční sazbou tam stanovenou; jestliže není stanovena žádná preferenční sazba, bude jako preferenční sazba z hlediska tohoto odstavce brána sazba platná dne 10. dubna 1947 a jestliže není stanovena žádná sazba pro státy požívající doložky nejvyšších výhod, nebude rozpětí převyšovat rozdíl mezi sazbami platnými pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenčními sazbami dne 10. dubna 1947;

b) u cel nebo dávek z jakéhokoli výrobku, který není uveden v příslušné listině, rozdíl mezi sazbami pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenčními sazbami platnými dne 10. dubna 1947.

Jde-li o smluvní strany, uvedené v příloze G, bude u nich datum 10. dubna 1947, o kterém se zmiňují odstavce a) a b) tohoto odstavce, nahrazeno příslušnými daty, uvedenými v této příloze.

Čl.II

Listiny koncesí

1.

a) Každá smluvní strana poskytne obchodu ostatních smluvních stran zacházení, jež nebude méně příznivé, než jak je stanoveno v příslušné části příslušné listiny, připojené k této Dohodě.

b) Výrobky uvedené v I. části listiny, týkající se kterékoli smluvní strany, které jsou výrobky území ostatních smluvních stran a vyhovují podmínkám a zvláštním ustanovením uvedeným v této listině, nebudou při dovozu na území, na které se listina vztahuje, podrobeny vyššímu normálnímu clu než clu stanovenému v této listině. Rovněž nebudou takovéto výrobky podrobeny jiným clům nebo dávkám jakéhokoli druhu, vybíraným z dovozu nebo v souvislosti s ním, jež by byly vyšší než ty, které byly na tyto výrobky uvaleny v den podpisu této Dohody, nebo jež by byly vyšší než ty, které budou jakožto přímý a závazný důsledek zákonodárství platného na území dovozní země v tento den později uvaleny.

c) Výrobky uvedené v II. části listiny, týkající se kterékoli smluvní strany, jež jsou výrobky území oprávněných podle článku I požívat preferenčního zacházení při dovozu na území, na které se listina vztahuje, nebudou při dovozu na takové území, jestliže vyhovují podmínkám a zvláštním ustanovením uvedeným v této listině, podrobeny normálním clům vyšším, než jsou cla stanovená v II. části dotyčné listiny. Rovněž nebudou takovéto výrobky podrobeny jiným clům nebo dávkám jakéhokoli druhu, vybíraným z dovozu nebo v souvislosti s ním, jež by byly vyšší než ty, které byly na tyto výrobky uvaleny k datu této Dohody, nebo jež by byly vyšší než ty, které budou jakožto přímý a závazný důsledek zákonodárství platného na území dovozní země v tento den později uvaleny. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání smluvním stranám v tom, aby podržely předpisy platné k datu této Dohody, jež upravují podmínky, za nichž smějí výrobky požívat preferenčních celních sazeb.

2. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání smluvním stranám v tom, aby vybíraly kdykoliv při dovozu jakéhokoli výrobku

a) dávku, rovnající se vnitřní dani, ukládané v souladu s ustanoveními odstavce 2 článku III */ na obdobný domácí výrobek nebo zboží, z kterého byl dovážený výrobek úplně nebo částečně zhotoven nebo vyroben;

b) antidumpingové nebo vyrovnávací clo, ukládané v souladu s ustanoveními článku VI */ ;

c) poplatky nebo jiné dávky, které jsou úměrné nákladům na poskytnuté služby.

3. Žádná smluvní strana nezmění svůj způsob zjišťování celní hodnoty zboží ani způsob přepočítávání cizích měn tak, aby tím znehodnotila kteroukoli z celních koncesí, stanovených v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě.

4. Jestliže některá smluvní strana zřídí, udržuje právně nebo fakticky povolí dovozní monopol jakéhokoliv výrobku, uvedeného v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě, nebudou účinky tohoto monopolu takového rázu, aby poskytovaly ochranu v průměru vyšší, než jaká je stanovena v příslušné listině, pokud tato listina nestanoví jinak nebo pokud nebylo jinak dohodnuto stranami, které původně koncesi ujednaly. Ustanovení tohoto odstavce neomezují smluvní strany, aby poskytovaly jakýkoliv druh pomoci domácím výrobcům, která je dovolena podle jiných ustanovení této Dohody */ .

5. Jestliže některá smluvní strana dospěje k názoru, že jiná smluvní strana nenakládá s některým výrobkem tak, jak bylo podle názoru první smluvní strany zamýšleno ujednáním koncese stanovené v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě, zakročí ve věci přímo u druhé smluvní strany. Jestliže tato druhá smluvní strana uzná, že zacházení, kterého se první smluvní strana dožaduje, je totožné s nakládáním, jež bylo zamýšleno, ale prohlásí, že je nemůže poskytovat, protože soud nebo jiný příslušný úřad rozhodl, že dotyčný výrobek nemůže být podle celních předpisů této smluvní strany zařazen tak, aby se na něj vztahovalo zacházení zamýšlené touto Dohodou, zahájí obě smluvní strany spolu s kterýmikoli jinými smluvními stranami, které mají podstatný zájem, bezodkladně nové jednání za účelem kompenzačního vyrovnání věci.

6.

a) Specifická cla a dávky uvedené v listinách vztahujících se na smluvní strany, které jsou členy Mezinárodního měnového fondu, a preferenční rozpětí specifických cel a dávek, které tyto smluvní strany udržují, jsou vyjádřeny v příslušné měně těchto stran při paritní hodnotě, jak ji Fond přijal nebo prozatímně uznal k datu této Dohody. V případě, že tato parita se sníží v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu o víc než dvacet procent, mohou být tato specifická cla, dávky a preferenční rozpětí upraveny tak, aby odpovídaly takovému snížení, za předpokladu, že SMLUVNÍ STRANY (tj. smluvní strany jednající společně podle ustanovení článku XXV) shodně zjistí, že taková úprava nesníží hodnotu celních koncesí stanovených v příslušné listině nebo na jiném místě této Dohody, přičemž je třeba vzít v úvahu všechny faktory, které mohou ovlivnit potřebu nebo naléhavost takové úpravy.

b) Těchto ustanovení bude použito mutatis mutandis na kteroukoli smluvní stranu, která není členem Fondu, a to ode dne, kdy se taková smluvní strana stane členem Fondu, nebo kdy uzavře zvláštní devizovou dohodu podle ustanovení článku XV.

7. Listiny připojené k této Dohodě jsou nedílnou součástí části I této Dohody.

ČÁST II

Čl.III */

Národní režim v oboru vnitřních daní a předpisů

1. Smluvní strany uznávají, že vnitřní daně a ostatní vnitřní dávky, jakož i zákony a jiné předpisy, ovlivňující prodej, nabízení na prodej, nákup, dopravu, distribuci nebo používání výrobků a vnitřní množstevní úpravy, předpisující míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, nemají být uplatňovány na dovážené či domácí výrobky způsobem, jímž by se poskytovala ochrana domácí výrobě */ .

2. Výrobky území kterékoli smluvní strany, dovážené na území kterékoli jiné smluvní strany, nebudou podrobeny, ať přímo či nepřímo, vnitřním daním ani jiným vnitřním dávkám jakéhokoli druhu vyšším než ony, jimž podléhají přímo nebo nepřímo obdobné výrobky domácí. Kromě toho neuloží žádná smluvní strana žádným jiným způsobem vnitřní daně nebo jiné vnitřní dávky na dovážené nebo domácí výrobky způsobem odporujícím zásadám stanoveným v odstavci 1 */ .

3. Pokud se týče kterékoli existující vnitřní daně, která je v rozporu s ustanoveními odstavce 2, která však je výslovně povolena v obchodní dohodě, platné dne 10. dubna 1947, v níž dovozní clo na zdaněný výrobek je vázáno proti zvýšení, smluvní strana, jež daň ukládá, nemusí na tuto daň použít ustanovení odstavce 2 do té doby, dokud nebude vyvázána ze závazků plynoucích z takové dohody tak, aby jí bylo umožněno zvýšit dovozní clo v rozsahu potřebném k vyrovnání odstraněné ochranné části této daně.

4. Výrobkům území kterékoli smluvní strany, dovezeným na území kterékoli jiné smluvní strany, bude se poskytovat zacházení ne méně výhodné než poskytované obdobným výrobkům domácího původu, a to pokud jde o všechny zákony a jiné předpisy, ovlivňující jejich prodej, nabízení na prodej, nákup, dopravu, distribuci nebo používání na vnitřním trhu. Ustanovení tohoto odstavce nebudou bránit používání vnitřních diferenčních dopravních sazeb, založených výlučně na hospodářském využívání dopravních prostředků a nikoli na původu výrobků.

5. Žádná smluvní strana nezavede ani nebude udržovat žádný vnitřní množstevní předpis, vztahující se na míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, který by vyžadoval ať přímo či nepřímo, aby jakékoli určité množství nebo poměr kterékoli výrobku, podléhajícího tomuto předpisu, bylo dodáváno z domácích zdrojů. Kromě toho žádná smluvní strana nebude ani jinak uplatňovat vnitřní množstevní předpisy způsobem odporujícím zásadám stanoveným v odstavci 1 */ .

6. Ustanovení odstavce 5 se nebudou vztahovat na žádný vnitřní množstevní předpis, platný na území kterékoli smluvní strany dne 1. července 1939, 10. dubna 1947 nebo 24. března 1948 podle volby dotyčné smluvní strany, a to za předpokladu, že jakýkoli takový předpis, který odporuje ustanovením odstavce 5, nebude pozměněn na úkor dovozu a bude pokládán za clo pro účely jednání.

7. Žádný vnitřní množstevní předpis, vztahující se na míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, nebude uplatňován způsobem, jímž by se takové množství nebo poměr přidělovaly mezi zdroje zahraničních dodávek.

8.

a) Ustanovení tohoto článku se nebudou vztahovat na zákony a jiné předpisy, upravující opatřování těch výrobků veřejnoprávními subjekty, jež jsou nakupovány pro vládní účely a nikoli k dalšímu obchodnímu prodeji ani k použití na výrobu zboží k obchodnímu prodeji.

b) Ustanovení tohoto článku nezabraňuje, aby byly vypláceny subvence výhradně domácím výrobcům, počítajíc v to subvence domácím výrobcům z výnosu vnitřních daní a dávek, jež jsou předepisovány v souladu s ustanoveními tohoto článku, a subvence poskytované ve formě vládních nákupů domácích výrobků.

9. Smluvní strany uznávají, že kontrola vnitřních maximálních cen, i když je v souladu s ostatními ustanoveními tohoto článku, může poškodit zájmy smluvních stran, které dodávají dovážené výrobky. Z toho důvodu smluvní strany, uplatňující taková opatření, vezmou v úvahu zájmy vyvážejících smluvních stran, aby v nejvyšší možné míře vyloučily tyto škodlivé vlivy.

10. Ustanovení tohoto článku nezabraňují žádné smluvní straně, aby zavedla nebo udržovala vnitřní množstevní předpisy, týkající se osvětlených kinematografických filmů, pokud tyto předpisy vyhovují požadavkům článku IV.

Čl.IV

Zvláštní ustanovení o kinematografických filmech

Jestliže některá smluvní strana zavede nebo udržuje vnitřní množstevní předpisy, týkající se osvětlených kinematografických filmů, budou mít tyto předpisy formu promítacích kontingentů odpovídajících těmto požadavkům:

a) Promítací kontingenty mohou vyžadovat promítání kinematografických filmů domácího původu během určité minimální části celkové promítací doby skutečně použité v určitém období ne kratším než jeden rok při obchodním předvádění všech filmů jakéhokoliv původu. Tyto kontingenty budou stanoveny na základě promítací doby v každém promítacím sále ročně nebo na základě jejího ekvivalentu.

b) S výjimkou promítací doby, vyhrazené v promítacím kontingentu filmům domácího původu, nebude žádná promítací doba, ani taková, která by byla administrativním opatřením uvolněna z promítací doby vyhrazené filmům domácího původu, právně ani fakticky přidělována žádným zdrojům dodávek.

c) Bez ohledu na ustanovení pododstavce b) tohoto článku může kterákoli smluvní strana udržovat promítací kontingenty odpovídající požadavkům pododstavce a) tohoto článku, které vyhrazují minimální část promítací doby filmům určitého původu, jiného než domácího za předpokladu, že taková minimální doba promítací doby nebude zvýšena nad úroveň ke dni 10. dubna 1947.

d) Promítací kontingenty budou předmětem jednání o jejich omezení uvolnění nebo odstranění.

Čl.V

Svoboda průvozu

1. Zboží (včetně zavazadel) jakož i plavidla a jiné dopravní prostředky se považují za provázené územím smluvní strany, když jejich doprava tímto územím, ať s překládáním či bez něho, ať s uskladněním nebo vyložením a znovuzaložením či bez nich, nebo ať byl změněn způsob dopravy či nikoli, je jen úsekem celé cesty, začínající a končící vně hranic smluvní strany, jejímž územím je tato doprava uskutečňována. Doprava tohoto druhu nazývá se v tomto článku "průvozní doprava".

2. Zajišťuje se svoboda průvozu pro průvozní dopravu na území jiné smluvní strany nebo z něho územím každé smluvní strany po cestách nejvýhodnějších pro mezinárodní průvoz. Nebude se činit rozdíl podle vlajky plavidel, místa původu, odeslání, vstupu, výstupu nebo určení zboží ani podle jiných okolností, týkajících se vlastnictví zboží, plavidel nebo jiných dopravních prostředků.

3. Každá smluvní strana může požadovat, aby průvozní doprava přes její území byla deklarována příslušnému celnímu úřadu, avšak, s výjimkou případu, že by nebyly dodrženy platné celní zákony a předpisy, nebude taková doprava, přicházející z území jiných smluvních stran nebo do něho směřující, podrobena zbytečným zdržováním nebo omezením a bude osvobozena od cel i všech průvozních daní nebo jiných dávek ukládaných v souvislosti s průvozem, s výjimkou dopravních poplatků nebo jiných poplatků úměrných administrativním nákladům způsobeným průvozem nebo nákladům na poskytnuté služby.

4. Všechny dávky a nařízení smluvních stran, vztahující se na průvozní dopravu do území ostatních smluvních stran nebo z něho, budou přiměřené se zřetelem k dopravním podmínkám.

5. Každá smluvní strana poskytne průvozní dopravě do území kterékoli jiné smluvní strany nebo z něho v oboru všech dávek, nařízení a formalit spojených s průvozem zacházení ne méně příznivé než zacházení poskytované průvozní dopravě do kterékoli třetí země nebo z ní */ .

6. Každá smluvní strana poskytne výrobkům, které byly převezeny územím jiné smluvní strany, zacházení ne méně příznivé, než které by bylo takovým výrobkům poskytnuto, kdyby byly dopraveny z místa původu na místo určení, aniž by prošly územím této jiné smluvní strany. Každá smluvní strana může však setrvat na svých požadavcích přímé dopravy, platných k datu této Dohody, pokud jde o jakékoli zboží, u něhož je přímá doprava podmínkou pro projednání podle preferenčních celních sazeb nebo má vliv na způsob zajišťování hodnoty, předepsaný touto smluvní stranou k účelům vyměření cla.

7. Ustanovení tohoto článku se nevztahuje na letadla v průvozní dopravě, ale vztahují se na letecký průvoz zboží (včetně zavazadel).

Čl.VI

Antidumpingová a vyrovnávací cla

1. Smluvní strany uznávají, že dumping, jímž se zboží jedné země uvádí na trh druhé země za cenu nižší, než je jeho normální hodnota, je zavrženíhodný, působí-li, nebo hrozí-li způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví existujícímu na území smluvní strany, nebo zdržuje-li citelně vybudování domácího výrobního odvětví. Pro účely tohoto článku bude výrobek považován za uváděný na trh dovozní země za cenu nižší, než je jeho normální hodnota, jestliže cena výrobku vyváženého z jedné země do druhé

a) je nižší než při běžném obchodu srovnatelná cena obdobného výrobku, určeného pro spotřebu ve vývozní zemi, nebo

b) jestliže není takové domácí ceny, je nižší než buď

i) nejvyšší srovnatelná cena obdobného výrobku při jeho vývozu do některé třetí země při běžném obchodu, nebo

ii) výrobní náklady tohoto výrobku v zemi původu, zvýšené o přiměřenou přírážku za prodejní výlohy a zisk.

V jednotlivých případech je třeba patřičně přihlídnout k rozdílům v podmínkách a způsobu prodeje, k rozdílům ve zdanění a k jiným rozdílům ovlivňujícím porovnatelnost cen */ .

2. Za účelem vyrovnání nebo zabránění dumpingu může smluvní strana uvalit na kterýkoli dumpingový výrobek antidumpingové clo nepřevyšující dumpingové rozpětí u tohoto výrobku.

Pro účely tohoto článku se za dumpingové rozpětí považuje cenový rozdíl stanovený podle ustanovení odstavce 1 */ .

3. Žádné vyrovnávací clo z jakéhokoli výrobku území kterékoli smluvní strany, dováženého na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude vybíráno vyšší částkou, než je odhadnutá premie nebo subvence, o níž bylo zjištěno, že byla přímo nebo nepřímo poskytnuta na zhotovení, výrobu nebo vývoz takového výrobku v zemi původu nebo vývozu včetně jakékoli zvláštní subvence poskytnuté na dopravu tohoto zboží. Výrazem "vyrovnávací clo" se rozumí zvláštní clo vybírané za účelem vyrovnání jakékoliv premie nebo subvence, jež byla přímo nebo nepřímo poskytnuta na zhotovení, výrobu nebo vývoz jakéhokoli zboží */ .

4. Žádný výrobek území kterékoli smluvní strany, dovážený na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude podroben antidumpingovému nebo vyrovnávacímu clu proto, že byl osvobozen od cel nebo daní, ukládaných na obdobný výrobek určený k spotřebě v zemi původu nebo vývozu, nebo proto, že taková cla nebo daně byly vráceny.

5. Žádný výrobek území kterékoli smluvní strany, dovážený na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude podroben současně antidumpingovému i vyrovnávacímu clu, aby bylo čeleno stejnému případu dumpingu nebo vývozního subvencování.

6.

a) Žádná smluvní strana neuloží antidumpingové nebo vyrovnávací clo na dovoz jakéhokoli výrobku z území jiné smluvní strany, ledaže by zjistila, že účinek dumpingu nebo subvencování je v daném případě takový, že působí nebo hrozí způsobit podstatnou újmu existujícímu

domácímu výrobnímu odvětví, nebo že podstatně zdržuje vybudování domácího výrobního odvětví.

b) SMLUVNÍ STRANY mohou upustit od podmínek stanovených v pododstavci a) tohoto odstavce a povolit některé smluvní straně, aby ukládala antidumpingové nebo vyrovnávací clo na dovoz jakéhokoli výrobku k vyrovnání dumpingu nebo subvencování, které působí nebo hrozí způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví na území jiné smluvní strany, vyvážející dotyčný výrobek na území dovážející smluvní strany. SMLUVNÍ STRANY upustí od podmínek stanovených v pododstavci a) tohoto odstavce a povolí uložení vyrovnávacího cla v případech, kdy zjistí, že subvence způsobuje nebo hrozí způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví na území jiné smluvní strany, která vyváží dotyčný výrobek na území dovážející smluvní strany */ .

c) Za výjimečných okolností, kdy odklad by mohl působit škodu, kterou by bylo obtížné napravit, může však smluvní strana uložit vyrovnávací clo k účelu zmíněnému v pododstavci b) tohoto odstavce bez předchozího souhlasu SMLUVNÍCH STRAN s výhradou, že takové opatření bude ihned oznámeno SMLUVNÍM STRANÁM a že vyrovnávací clo bude neprodleně odvoláno, jestliže SMLUVNÍ STRANY je neschválí.

7. Systém, který má stabilizovat domácí ceny některého základního výrobku nebo zajistit výnos plynoucí domácím výrobcům z takového zboží nezávisle na pohybu vývozních cen a který občas umožňuje prodej takového zboží na vývoz za cenu nižší, než je srovnatelná cena požadovaná za obdobné zboží od kupujících na domácím trhu, nebude považován za systém, který by působil podstatnou újmu ve smyslu odstavce 6, jestliže se zjistí konzultací mezi smluvními stranami, majícími podstatný zájem na dotyčném zboží, že

a) v důsledku tohoto systému bylo toto zboží prodáváno pro vývoz též za cenu vyšší, než je srovnatelná cena požadovaná za obdobné zboží od kupujících na domácím trhu, a

b) v důsledku účinné úpravy výroby nebo z jiného důvodu funguje tento systém tak, že nepodněcuje vývoz nenáležitým způsobem, nebo že jinak vážně neškodí zájmům ostatních smluvních stran.

Čl. VII

Zjišťování hodnoty k celním účelům

1. Smluvní strany uznávají platnost všeobecných zásad pro zjišťování hodnoty, uvedených v následujících odstavcích tohoto článku, a zavazují se, že je uvedou v účinnost u všech výrobků podléhajících clu nebo jiným dávkám*/ nebo omezením dovozu a vývozu, založeným na hodnotě nebo podle ní jakkoli upraveným. Kromě toho na žádost jiné smluvní strany přezkoumají ve smyslu těchto zásad provádění kteréhokoli svého zákona nebo jiného právního předpisu, týkajícího se zjišťování hodnoty k celním účelům. SMLUVNÍ STRANY mohou žádat od smluvních stran zprávy o tom, jaká opatření učinily podle ustanovení tohoto článku.

2.

a) Celní hodnota dovezeného zboží má být založena na skutečné hodnotě dovezeného zboží, z něhož se clo vyměřuje, nebo na skutečné hodnotě obdobného zboží a nemá být založena na

hodnotě zboží domácího původu nebo na libovolných či fiktivních hodnotách */ .

b) "Skutečnou hodnotou" má být cena, za kterou se v době a na místě určeném předpisy dovážející země takové nebo obdobné zboží prodává nebo nabízí k prodeji při běžném obchodu za podmínek neomezené soutěže. Pokud se v konkrétním případě cena takového nebo obdobného zboží řídí jeho množstvím, má se cena v úvahu přicházející týkat, podle volby dovozní země učiněné jednou pro vždy, buď i) porovnatelných množství, nebo ii) množství, jež nejsou nepříznivější pro dovozce, než kdyby se vzalo za základ největší množství tohoto zboží, jaké bylo vskutku prodáno v obchodě mezi vývozní a dovozní zemí.

c) Nedá-li se skutečná hodnota zjistit podle pododstavce b) tohoto odstavce, má být celní hodnota založena na nejbližším zjistitelném ekvivalentu takové hodnoty.

3. Celní hodnota jakéhokoli dováženého výrobku nemá zahrnovat částku jakékoli vnitřní daně, platné v zemi původu nebo vývozu, od níž byl dovezený výrobek osvobozen nebo která byla nebo bude vrácena.

4.

a) Musí-li některá smluvní strana k účelům odstavce 2 tohoto článku převést cenu vyjádřenou v měně jiné země na měnu vlastní, bude přepočítací kurs, jehož bude použito, založen pro každou dotčenou měnu na paritě, jak byla stanovena podle Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo na přepočítacím kursu uznaném Fondem, nebo na paritě stanovené v souladu se zvláštní devizovou dohodou uzavřenou podle článku XV této Dohody, pokud tento odstavec nestanoví jinak.

b) Nebyla-li taková parita stanovena a žádný takový přepočítací kurs uznán, bude přepočítací kurs odpovídat skutečně běžné hodnotě takové měny v obchodních stycích.

c) SMLUVNÍ STRANY určí v dohodě s Mezinárodním měnovým fondem pravidla, podle kterých mají smluvní strany přepočítávat kteroukoli cizí měnu, pro kterou se v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu udržuje několikery přepočítávací kurs. Takových pravidel může použít kterákoli smluvní strana na takovéto cizí měny k účelům odstavce 2 tohoto článku jako alternativy na místě použití paritních hodnot. Dokud SMLUVNÍ STRANY neurčí taková pravidla, může každá smluvní strana použít na kteroukoli takovouto cizí měnu k účelům odstavce 2 tohoto článku přepočítacích pravidel, která mají skutečně vyjádřit hodnotu této cizí měny v obchodních stycích.

d) Žádné ustanovení tohoto odstavce nesmí být vykládáno tak, aby vyžadovalo, aby kterákoli smluvní strana změnila způsob přepočítávání měn k celním účelům, jehož používá na svém území k datu této Dohody, jestliže by taková změna způsobila všeobecně zvýšení částek, které mají být na cle placeny.

5. Základy a způsoby určování hodnoty výrobků podrobených celnímu nebo jiným dávkám nebo omezením, založeným na hodnotě nebo podle ní jakkoli upraveným, mají být stálé a mají být uveřejněny tak, aby obchodníci mohli odhadnout celní hodnotu s dostatečnou přibližností.

Čl.VIII

Poplatky a formality při dovozu a vývozu */

1.

a) Všechny poplatky a dávky jakékoli povahy (jiné než dovozní a vývozní cla a jiné než daně ve smyslu článku III) ukládané smluvními stranami při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem budou omezeny na částku odpovídající přibližným nákladům na poskytnuté služby a nebudou představovat nepřímou ochranu domácím výrobkům nebo zdanění dovozu nebo vývozu k fiskálním účelům.

b) Smluvní strany uznávají, že je třeba snížit počet a rozmanitost poplatků a dávek zmíněných v pododstavci a).

c) Smluvní strany také uznávají, že je třeba omezit na nejmenší míru účinky a složitost dovozních a vývozních formalit a zmírnit a zjednodušit požadavky týkající se listinných dokladů */ při dovozu a vývozu.

2. Smluvní strana přezkoumá na žádost jiné smluvní strany nebo na žádost SMLUVNÍCH STRAN působení svých zákonů a jiných předpisů z hlediska ustanovení tohoto článku.

3. Žádná smluvní strana nebude ukládat přísné tresty pro menší porušení celních předpisů nebo celního řízení. Zvláště nebude ukládat tresty těžší než takové, které jsou nutné jako pouhá výstraha, jde-li o opomenutí nebo omyl v dokladech předkládaných celním úřadům, který je snadno napravitelný a stal se zřejmě bez podvodného úmyslu nebo hrubé nedbalosti.

4. Ustanovení tohoto článku se budou vztahovat na poplatky, dávky, formality a požadavky ukládané úřady v souvislosti s dovozem nebo vývozem včetně těch, které se týkají

a) konzulárních úkonů, jako jsou konzulární faktury nebo osvědčení;

b) množstevních omezení;

c) licenčního řízení;

d) devizové kontroly;

e) statistické služby;

f) dokladů, jež mají být předloženy, dokumentace a vydávání osvědčení;

g) rozborů a prohlídek;

h) karantény, sanitární kontroly a desinfekce.

Čl.IX

Označení původu

1. Každá smluvní strana poskytne výrobkům území jiných smluvních stran, pokud jde o předpisy a označování původu, zacházení ne méně příznivé než zacházení poskytované obdobným výrobkům kterékoli třetí země.

2. Smluvní strany uznávají, že při vydávání a provádění zákonů a jiných předpisů, týkajících se označení původu mají být na nejmenší míru omezeny potíže a nesnáze, které taková opatření mohou způsobit obchodu a výrobnímu odvětví vývozních zemí; přitom je nutno náležitě přihlídnout k potřebě ochrany spotřebitelů proti podvodným nebo klamavým označením.

3. Kdykoli to bude administrativně proveditelné, mají smluvní strany dovolit, aby požadovaná označení původu byla připojována v době dovozu.

4. Zákony a jiné předpisy smluvních stran, týkající se označování dovážených výrobků, mají být takové, aby se jim mohlo vyhovět, aniž by se výrobky poškodily, nebo aniž by se podstatně snížila jejich hodnota nebo nepřiměřeně zvýšila jejich pořizovací cena.

5. Zásadně nemá kterákoli smluvní strana ukládat zvláštní dávky ani pokuty proto, že před dovozem nebylo vyhověno předpisům o označení, pokud nebylo dodatečné označení nenáležitě odkládáno, nebo pokud nebylo připojeno označení způsobilé uvést v omyl nebo pokud nebylo předepsané označení úmyslně opomenuto.

6. Smluvní strany budou vzájemně spolupracovat, aby zabránily používání obchodních označení způsobem, který by uváděl v omyl co do skutečného původu výrobku, a to na újmu regionálního nebo zeměpisného pojmenování výrobků území některé smluvní strany, chráněných jejím zákonodárstvím. Každá smluvní strana plně a s porozuměním posoudí žádosti nebo připomínky, které jí případně předloží kterákoli jiná smluvní strana a které se budou týkat provádění závazku stanoveného v předešlé větě ohledně pojmenování výrobků, jež jí byla touto smluvní stranou oznámena.

Čl.X

Uveřejňování a provádění obchodních předpisů

1. Zákony, jiné předpisy, soudní rozhodnutí a správní opatření všeobecného dosahu, uvedené v účinnost kteroukoli smluvní stranou ve věci zařazení nebo zjišťování hodnoty výrobků k celním účelům nebo ve věci celních sazeb, daní nebo jiných dávek nebo předpisů, omezení nebo zákazů, týkajících se dovozu nebo vývozu nebo převodu plateb za dovoz nebo vývoz, nebo týkajících se prodeje, distribuce, dopravy, pojištění, uskladnění, prohlídek, vystavování, zpracování, míchání nebo jiného používání těchto výrobků, budou ihned uveřejňovány takovým způsobem, aby se s nimi vlády a obchodníci mohli seznámit. Dohody, týkající se mezinárodní obchodní politiky, které jsou v platnosti mezi vládou nebo vládním orgánem kterékoli smluvní strany a vládou nebo vládním orgánem kterékoli jiné smluvní strany, budou rovněž uveřejňovány. Ustanovení tohoto odstavce nebudou vyžadovat, aby kterákoli smluvní strana poskytla důvěrnou informaci, která by ztěžovala provádění právních předpisů nebo která by se jinak přičila veřejnému zájmu, nebo která by byla na újmu oprávněných obchodních zájmů jednotlivých podniků, ať veřejných či soukromých.

2. Žádné opatření všeobecného dosahu, učiněné kteroukoli smluvní stranou, které způsobí zvýšení celní sazby nebo jiné dávky z dovozu za platných a jednotně prováděných podmínek nebo kterým se dovoz či převod platů za dovoz zatěžuje novým nebo těžším požadavkem, omezením nebo zákazem, nebude uvedeno v účinnost dříve, než bylo úředně vyhlášeno.

3.

a) Každá smluvní strana bude provádět jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem všechny své zákony, jiné předpisy, rozhodnutí a opatření, uvedené v odstavci 1 tohoto článku.

b) Každá smluvní strana bude udržovat nebo zřídí co nejdříve soudní, rozhodčí nebo správní stolice nebo řízení za tím účelem, aby inter alia bezodkladně přezkoumávaly nebo opravovaly správní opatření, týkající se celních věcí. Takovéto stolice nebo řízení budou nezávislé na orgánech pověřených správním výkonem; jejich rozhodnutí budou těmito orgány provedena a budou směrodatná pro jejich správní činnost, pokud nebude podáno u příslušného vyššího soudu nebo stolice odvolání v odvolací lhůtě předepsané pro dovozce, s výhradou, že ústřední správa nadřízená tomuto správnímu orgánu může učinit opatření, aby dosáhla přezkoumání záležitosti v dalším řízení, je-li možno důvodně předpokládat, že rozhodnutí je v rozporu se zásadami stanovenými zákonem nebo v rozporu se skutečnostmi.

c) Ustanovení pododstavce b) tohoto odstavce nebudou vyžadovat, aby byla odstraněna nebo nahrazena řízení platná na území smluvní strany k datu této Dohody, která skutečně zabezpečují objektivní a nestranné přezkoumání správních opatření, i když taková řízení nejsou úplně nebo právně nezávislá na orgánech pověřených správním výkonem. Každá smluvní strana, používající taková řízení, poskytne o nich SMLUVNÍM STRANÁM na požádání úplnou informaci, aby mohly zjistit, zda taková řízení odpovídají požadavkům stanoveným v tomto pododstavci.

Čl.XI */

Všeobecné odstranění množstevních omezení

1. Žádné zákazy nebo omezení jiná než cla, daně nebo jiné dávky, ať jsou prováděna kvótami, dovozními nebo vývozními licencemi nebo jinými opatřeními, nebudou zaváděny nebo udržovány žádnou smluvní stranou na dovoz jakéhokoli výrobku území kterékoli jiné smluvní strany nebo na vývoz nebo prodej pro vývoz jakéhokoli výrobku určeného pro území kterékoli jiné smluvní strany.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se nebudou týkat:

a) vývozních zákazů nebo omezení dočasně používaných proto, aby se zamezil nebo odstranil kritický nedostatek potravin nebo jiných výrobků nezbytných pro vyvázející smluvní stranu;

b) dovozních nebo vývozních zákazů nebo omezení, nutných k tomu, aby byly uplatňovány normy nebo předpisy pro zařazení, hodnocení nebo prodej zboží v mezinárodním obchodě;

c) dovozních omezení, týkajících se jakéhokoli zemědělského nebo rybářského výrobku, dováženého v jakékoli formě */ , a nutných k tomu, aby byla provedena vládní opatření, jichž účelem je

- i) omezit množství obdobného domácího výrobku, který smí být prodáván nebo vyráběn, nebo není-li podstatné domácí výroby obdobného výrobku, omezit množství domácího výrobku, který dovezeným výrobkem může být přímo nahrazen; nebo
- ii) odstranit přechodný přebytek obdobného domácího výrobku, nebo, není-li podstatné domácí výroby obdobného výrobku, takového domácího výrobku, který může být dovezeným výrobkem přímo nahrazen, a to tím, že se tento přebytek dá k dispozici některým skupinám domácích spotřebitelů zdarma nebo za cenu nižší, než jsou běžné tržní ceny; nebo
- iii) omezit množství, které může být vyrobeno z jakéhokoli živočišného výrobku, jehož výroba zcela nebo z velké části je přímo závislá na dovozu zboží, jestliže domácí výroba tohoto zboží je poměrně nepatrná.

Každá smluvní strana uplatňující omezení dovozu jakéhokoli výrobku podle pododstavce c) tohoto odstavce veřejně oznámí úhrnné množství nebo úhrnnou hodnotu výrobku, které bude povoleno dovážet během určitého budoucího časového období, a každou změnu v takovém množství nebo hodnotě. Kromě toho žádná omezení používaná podle pododstavce i) nebudou takového rázu, aby snižovala úhrn dovozu v poměru k úhrnu domácí výroby v porovnání s poměrem, o kterém se může rozumně mít za to, že by mezi nimi byl, kdyby tu nebylo omezení. Při určování tohoto poměru bude smluvní strana brát v náležitou úvahu poměr, který tu byl během dřívějšího reprezentativního období a dále jakékoli zvláštní činitele */ , které mohly nebo mohou mít vliv na obchod s dotčeným výrobkem.

Čl.XII */

Omezení k ochraně platební bilance

1. Nehledíc k ustanovením odstavce 1 článku XI může každá smluvní strana za účelem ochrany své vnější finanční pozice a své platební bilance omezit množství nebo hodnotu zboží povoleného k dovozu za podmínek stanovených v dalších odstavcích tohoto článku.

2.

a) Dovození omezení zavedená, udržovaná nebo zotřovaná smluvní stranou podle tohoto článku nepřekročí rozsah potřebný k tomu,

i) aby se zabránilo bezprostřední hrozbě vážného poklesu jejich měnových rezerv nebo aby takový pokles byl zastaven, nebo

ii) aby se dosáhlo přiměřené míry zvýšení jejich měnových rezerv, jde-li o smluvní stranu s velmi nízkými měnovými rezervami.

V obou případech se patřičně přihlédne ke všem zvláštním činitelům, které mohou ovlivnit měnové rezervy takové smluvní strany nebo její potřebu měnových rezerv, jakož i k její potřebě vhodného použití zvláštních zahraničních úvěrů nebo jiných zdrojů, jsou-li takové úvěry nebo zdroje k dispozici.

b) Smluvní strany používající omezení podle pododstavce a) tohoto odstavce je budou postupně uvolňovat tak, jak se podmínky budou zlepšovat, udržující je pouze v rozsahu, v němž podmínky, uvedené ve zmíněném pododstavci, ještě odůvodňují jejich používání. Budou je odstraňovat, jestliže jejich zavedení nebo udržování nebude již odůvodněno podmínkami podle zmíněného pododstavce.

3.

a) Smluvní strany se zavazují, že při provádění své vnitřní politiky náležitě přihlédnou k tomu, že je třeba, aby udržovaly nebo obnovily rovnováhu své platební bilance na zdravém a trvalém základě, a že je žádoucí, aby zabránily ne hospodárnému využívání výrobních zdrojů. Uznávají, že k dosažení těchto cílů je žádoucí pokud možno přijímat opatření, která mezinárodní obchod spíše rozvíjejí než jej omezují.

b) Smluvní strany uplatňující omezení podle tohoto článku mohou určit dosah dovozních omezení na jednotlivé výrobky nebo skupiny výrobků tak, že budou dávat přednost dovozu těch výrobků, které jsou důležitější.

c) Smluvní strany uplatňující omezení podle tohoto článku se zavazují, že:

i) se vystříhají zbytečného poškozování obchodních nebo hospodářských zájmů kterékoli jiné smluvní strany */ ;

ii) nebudou používat omezení, jež by nepřiměřeně bránila dovozu jakéhokoli druhu zboží v nepatrných obchodních množstvích, jehož vyloučení by porušovalo pravidelná obchodní spojení; a

iii) nebudou používat omezení, která by znemožňovala dovoz obchodních vzorků nebo zabraňovala tomu, aby mohly být plněny předpisy o řízení, týkajících se patentu, ochranných známek, autorských práv apod.

d) Smluvní strany uznávají, že jako důsledek vnitřní politiky zaměřené k dosažení a udržení plné a produktivní zaměstnanosti nebo k rozvoji hospodářských zdrojů může u některé smluvní strany vzniknout velká poptávka po dovozech, která může způsobit ohrožení jejich měnových rezerv ve smyslu zmíněném v odstavci 2 a) tohoto článku. Proto nebude žádná smluvní strana, která jinak postupuje v souladu s ustanoveními tohoto článku, nucena odvolat nebo změnit omezení z toho důvodu, že by změna této politiky učinila omezení udržovaná podle tohoto článku zbytečnými.

4.

a) Smluvní strana, která zavede nová omezení nebo zvýší všeobecnou úroveň dosavadních omezení podstatným ztížením opatření zavedených podle tohoto článku, bude ihned po zavedení nebo ztížení těchto omezení (nebo, pokud je to proveditelné, předem) konzultovat se SMLUVNÍMI STRANAMI povahu svých potíží v platební bilanci, jiná možná nápravná opatření a možný účinek těchto omezení na hospodářství ostatních smluvních stran.

b) SMLUVNÍ STRANY přezkoumají ke dni, který určí*/, všechna omezení podle tohoto článku, která jsou toho dne ještě v účinnosti. Počínaje jedním rokem po tomto datu budou smluvní strany, které používají dovozních omezení podle tohoto článku, vstoupí každoročně do konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI způsobem uvedeným v pododstavci a) tohoto odstavce.

c)

i) Shledají-li SMLUVNÍ STRANY při konzultacích s některou smluvní stranou podle pododstavce a) nebo b), že omezení nejsou slučitelná s ustanoveními tohoto článku nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV), vyznačí povahu tohoto rozporu a mohou doporučit, aby omezení byla patřičně změněna.

ii) Dojdou-li však SMLUVNÍ STRANY na základě konzultací k rozhodnutí, že omezení jsou v závažném rozporu s ustanoveními tohoto článku nebo článku XIII (s výhradou ustanovení článku IV) a že tím je poškozován nebo ohrožován obchod některé smluvní strany, sdělí to smluvní

straně, která těchto omezení používá, a učiní vhodná doporučení, aby dotyčná omezení byla v dané lhůtě uvedena v soulad s těmito ustanoveními. Nevyhoví-li dotyčná smluvní strana těmto doporučením v dané lhůtě, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit kteroukoli smluvní stranu, jejíž obchod je omezeními nepříznivě postižen, z takových závazků vyplývajících z této Dohody vůči smluvní straně používající těchto omezení, které budou považovat za těchto okolností za přiměřené.

d) SMLUVNÍ STRANY vyzvou kteroukoli smluvní stranu používající omezení podle tohoto článku, aby s nimi zahájila konzultace, požádá-li o to jiná smluvní strana, která může důvodně prokázat, že omezení jsou neslučitelná s ustanoveními tohoto článku nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že její obchod je tím nepříznivě postižen. SMLUVNÍ STRANY však nevydají takovou výzvu dokud nezjistí, že přímé rozhovory mezi dotyčnými smluvními stranami nebyly úspěšné. Nedojde-li na základě konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI k dohodě a SMLUVNÍ STRANY rozhodnou, že omezení jsou uplatňována způsobem neslučitelným s těmito ustanoveními a že obchod smluvní strany, která dala podnět k tomuto řízení, je tím poškozen nebo ohrožen, doporučí odvolání nebo změnu omezení. Nebudou-li omezení ve lhůtě, kterou mohou SMLUVNÍ STRANY stanovit, odvolána nebo změněna, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit smluvní stranu, která dala podnět k tomuto řízení, ze závazků vyplývajících z této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou považovat za těchto okolností za přiměřený.

e) Při postupu podle tohoto odstavce přihlednou SMLUVNÍ STRANY k zvláštním vnějším okolnostem, které nepříznivě ovlivňují vývozní obchod smluvní strany používající omezení */ .

f) Rozhodnutí podle tohoto odstavce budou vydávána urychleně a pokud možno do šedesáti dní od zahájení konzultací.

5. Nabude-li používání dovozních omezení podle tohoto článku trvalé povahy a velkého rozsahu a bude tak vyjadřovat stav všeobecné nerovnováhy, jež omezuje mezinárodní obchod, dají SMLUVNÍ STRANY podnět k rozpravám, jejichž účelem bude uvážit, zda by nemohla být buď smluvními stranami, jejichž platební bilance jsou pod tlakem, nebo smluvními stranami, jejichž platební bilance mají mimořádně příznivou tendenci, nebo konečně jakoukoli příslušnou mezivládní organizací učiněna jiná opatření, jimiž by se odstranily základní příčiny této nerovnováhy. Na vyzvání SMLUVNÍCH STRAN se smluvní strany zúčastní takových rozprav.

Čl.XIII */

Nediskriminační provádění množstevních omezení

1. Žádný zákaz nebo omezení dovozu jakéhokoli výrobku území kterékoli jiné smluvní strany nebo vývozu jakéhokoli výrobku určeného pro území kterékoli jiné smluvní strany nebude uplatňován žádnou smluvní stranou, ledaže by byl podobně zakazován nebo omezován dovoz obdobného výrobku ze všech třetích zemí nebo vývoz obdobného výrobku do všech třetích zemí.

2. Při uplatňování dovozních omezení na jakýkoli výrobek budou smluvní strany usilovat o takové rozdělení obchodu tímto výrobkem, které se pokud možno co nejvíce přiblíží podílům, jichž by různé smluvní strany mohly dosíci, kdyby tu takových omezení nebylo, a za tím účelem budou zachovávat tato ustanovení:

a) kde to je proveditelné, budou stanoveny kvóty, představující celkové množství povolených dovozů (ať již rozdělené na dodávající země či nikoli), a jejich množství bude vyhlášeno v souladu s odstavcem 3 b) tohoto článku;

b) v případech, kde celkové kvóty nejsou uskutečnitelné, mohou být omezení uplatňována ve formě dovozních licencí nebo povolení bez celkového kontingentu;

c) smluvní strany nebudou, ledaže pro účely správy kvót rozdělených podle pododstavce d) tohoto odstavce, žádat, aby dovozních licencí nebo povolení bylo použito pro dovoz dotčeného výrobku z určité země nebo zdroje;

d) v případech, kde je kvóta předem rozdělována mezi dodávající země, může se smluvní strana, uplatňující omezení, dohodnout o přiřčení podílů na této kvótě se všemi ostatními smluvními stranami, jež mají podstatný zájem na dodávkách dotyčného výrobku. V případech, kde tohoto způsobu nelze dobře použít, dotyčná smluvní strana přidělí smluvním stranám, jež mají podstatný zájem na dodávkách daného výrobku, podíly na celkovém množství nebo celkové hodnotě dováženého výrobku, které budou úměrné dodávkám uskutečněným těmito smluvními stranami během dřívějšího reprezentativního období, přičemž se patřičně vezmou v úvahu kterékoli zvláštní okolnosti, které mohly nebo budou mít vliv na obchod tímto výrobkem. Nebudou ukládány podmínky nebo formality, které by bránily kterékoli smluvní straně plně vyčerpat podíl, přidělený jí na celkovém množství nebo hodnotě, s výhradou, že dovoz má být uskutečněn ve stanoveném časovém období, na něž se kvóta vztahuje */ .

3.

a) V případech, kde v souvislosti s omezením dovozu se vydávají dovozní licence, poskytne smluvní strana uplatňující omezení, na žádost kterékoli smluvní strany, jež má zájem na obchodu dotyčným výrobkem, všechny podstatné informace o tom, jak se omezení provádějí, o dovozních licencích vydaných během nedávného období a o rozdělení takových licencí mezi dodávající země, s výhradou, že tu nebude závazek podávat informace o jménech dovážejících nebo dodávajících podniků.

b) V případě dovozních omezení, zahrnujících stanovení kvót, vyhlásí smluvní strana uplatňující omezení veřejně celkové množství nebo hodnotu výrobků, jež bude povoleno dovézt během určitého budoucího období, a jakoukoli změnu v takovém množství nebo hodnotě. Jakékoli dodávky dotyčného výrobku, které byly na cestě v době, kdy tato veřejná vyhláška byla uveřejněna, nebudou vyloučeny z projednání v dovozu s výhradou, že tam, kde to bude proveditelné, budou moci být započteny do množství, jež bylo povoleno dovézt v dotyčném časovém období, nebo bude-li třeba, do množství, jež bude povoleno dovézt v nejbližším časovém období, a dále s výhradou, že jestliže některá smluvní strana obvykle vyjímá z takovýchto omezení výrobky projednané do volného oběhu nebo projednané ze skladiště do volného oběhu během třiceti dní ode dne uveřejnění takové vyhlášky, bude taková praxe považována za zcela vyhovující ustanovením tohoto pododstavce.

c) U kvót rozdělených mezi dodávající země bude smluvní strana, jež uplatňuje omezení, bezodkladně oznamovat všem ostatním smluvním stranám, jež mají zájem na dodávkách dotyčného výrobku, jaké podíly na kvótě podle množství nebo hodnoty byly na jednotlivé dodavatelské země rozvrženy pro běžné období, a uvede to ve známost veřejnou vyhláškou.

4. Pokud jde o omezení uplatňovaná podle odstavce 2 d) tohoto článku nebo odstavce 2 c) článku XI, bude výběr reprezentativního období pro jakýkoli výrobek a posouzení jakýchkoli zvláštních činitelů */ ovlivňujících obchod s tímto výrobkem zpočátku učiněn smluvní stranou, jež uplatňuje toto omezení; za předpokladu, že bude tato smluvní strana na žádost kterékoli jiné smluvní strany, jež má podstatný zájem na dodávkách tohoto výrobku, nebo na žádost SMLUVNÍCH STRAN ihned konzultovat s touto jinou smluvní stranou nebo se SMLUVNÍMI STRANAMI potřebu upravit stanovený podíl nebo zvolené reprezentativní období nebo znovu posoudit zvláštní okolnosti, které tu mají vliv, nebo potřebu odstranit podmínky, formality nebo jiná ustanovení zavedená jednostranně při přidělení přiměřené kvóty, nebo její neomezené využívání.

5. Ustanovení tohoto článku se budou vztahovat též na jakékoli celní kvóty, zavedené nebo udržované kteroukoli smluvní stranou, a pokud to je možné, budou se zásady tohoto článku vztahovat též na vývozní omezení.

Čl. XIV */

Výjimky z pravidla nediskriminace

1. Smluvní strana, která uplatňuje omezení podle článku XII nebo podle oddílu B článku XVIII, se může při uplatňování těchto omezení odchýlit od ustanovení článku XIII způsobem, který má obdobný účinek jako omezení platů a převodů, týkajících se běžných transakcí, která tato smluvní strana může v dané době uplatňovat podle článku VIII nebo XIV Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo podle obdobných ustanovení zvláštní devizové dohody uzavřené podle odstavce 6 článku XV */ .

2. Smluvní strana, která uplatňuje dovozní omezení podle článku XII nebo podle oddílu B článku XVIII, se může se souhlasem SMLUVNÍCH STRAN dočasně odchýlit od ustanovení článku XIII pokud jde o malou část svého zahraničního obchodu, jestliže výhody, které z této odchylky vyplývají pro ni nebo pro zúčastněné smluvní strany, podstatně převyšují újmu, která by z toho mohla vzejít pro obchod jiných smluvních stran */ .

3. Ustanovení článku XIII nevylučují, aby skupina území se společnou kvótou v Mezinárodním měnovém fondu uplatňovala na dovoz z jiných zemí, nikoli však mezi sebou, omezení podle ustanovení článku XII nebo oddílu B článku XVIII za předpokladu, že taková omezení jsou ve všech jiných ohledech slučitelná s ustanoveními článku XIII.

4. Články XI až XV nebo oddíl B článku XVIII této Dohody nezabraňují smluvní straně, která uplatňuje dovozní omezení slučitelné s článkem XII nebo s oddílem B článku XVIII v tom, aby uplatňovala opatření, jimiž by řídila své vývozy takovým způsobem, kterým by zvýšila své příjmy v devizách, kterých může použít, aniž by se odchýlila od ustanovení článku XIII.

5. Články XI až XV nebo oddíl B článku XVIII této Dohody nevylučují, aby některá smluvní strana uplatňovala množstevních omezení,
a) která mají stejný účinek jako devizová omezení povolená podle části 3 b) článku VII Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu , nebo

b) podle preferenčních ujednání uvedených v příloze A této Dohody až do skončení jednání tam uvedených.

Čl.XV

Devizová ujednání

1. SMLUVNÍ STRANY se budou snažit o spolupráci s Mezinárodním měnovým fondem za tím účelem, aby SMLUVNÍ STRANY a Fond prováděly koordinovanou politiku v otázkách devizových, patřících do pravomoci Fondu, i v otázkách množstevních omezení a jiných obchodních opatření, patřících do pravomoci SMLUVNÍCH STRAN.

2. Ve všech případech, v nichž SMLUVNÍ STRANY mají zkoumat nebo rozhodovat otázky týkající se měnových rezerv, platebních bilancí nebo devizových ujednání, budou plně konzultovat s Mezinárodním měnovým fondem. Při takových konzultacích přijmou SMLUVNÍ STRANY veškeré nálezy týkající se statistických a jiných skutečností předložené Fondem, jež mají vztah k devizovým kursům, měnovým rezervám a platebním bilancím, a přijmou též závěry Fondu o tom, zda opatření některé smluvní strany v devizových věcech je v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo s ustanovením zvláštní devizové dohody mezi touto smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI. Při konečném rozhodování v případech, zahrnujících kritéria podle odstavce 2 a) článku XII nebo podle odstavce 9 článku XVIII, přijmou SMLUVNÍ STRANY závěry Fondu o tom, zda měnové rezervy smluvní strany vážně poklesly, zda mají nízkou úroveň nebo zda se zvýšily o přiměřený stupeň, jakož i o finančních stránkách všech jiných otázek, na něž se budou konzultace v takových případech vztahovat.

3. SMLUVNÍ STRANY budou usilovat o dohodu s Mezinárodním měnovým fondem, pokud jde o řízení při konzultacích podle odstavce 2 tohoto článku.

4. SMLUVNÍ STRANY se zdrží všech devizových opatření, jež by byla v rozporu*/ s cílem této Dohody, i všech obchodních opatření, jež by byla v rozporu s cílem Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu .

5. Dojdou-li SMLUVNÍ STRANY kdykoli k názoru, že některá smluvní strana uplatňuje devizová omezení platů a převodů souvisejících s dovozem způsobem, neslučitelným s výjimkami stanovenými pro množstevní omezení v této Dohodě, podají o tom zprávu Fondu.

6. Kterákoli smluvní strana, která není členem Fondu, se stane v době, určené SMLUVNÍMI STRANAMI po konzultaci s Fondem, členem Fondu, nebo nestane-li se tak, uzavře se SMLUVNÍMI STRANAMI zvláštní devizovou dohodu. Smluvní strana, která přestane být členem Fondu, uzavře ihned zvláštní devizovou dohodu se SMLUVNÍMI STRANAMI. Každá zvláštní devizová dohoda, uzavřená smluvní stranou podle tohoto odstavce, stane se pak součástí jejich závazků podle této Dohody.

7.

a) Zvláštní devizová dohoda mezi smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI podle odstavce 6 tohoto článku musí obsahovat ustanovení, jež budou SMLUVNÍ STRANY považovat za nutná k tomu, aby devizová opatření dotyčné smluvní strany nebyla v rozporu s cílem této Dohody.

b) Podmínky takové dohody nebudou smluvní straně ukládat v devizových věcech závazky, které by vcelku byly více omezující než jsou závazky, uložené v Článcích Dohody o Mezinárodním měnovém fondu členům Fondu.

8. Smluvní strana, která není členem Fondu, poskytne ve všeobecném rámci ustanovení části 5 článku VIII Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu takové informace, jež SMLUVNÍ STRANY mohou požadovat, aby mohly vykonávat své funkce podle této Dohody.

9. Žádné ustanovení této Dohody nebude vylučovat, aby

a) některá smluvní strana prováděla devizovou kontrolu nebo devizová omezení v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo s ustanoveními zvláštní devizové dohody mezi touto smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI, nebo

b) některá smluvní strana prováděla omezení nebo kontrolu dovozu nebo vývozu, jichž jediným účinkem, vedle účinků dovolených podle článků XI, XII, XIII a XIV je, aby taková devizová kontrola nebo devizová omezení byly účinné.

Čl.XVI */

Subvence

Oddíl A

- Subvence všeobecně

1. Jestliže některá smluvní strana poskytuje nebo udržuje v platnosti jakoukoli subvenci včetně jakéhokoli způsobu ochrany důchodu nebo cenové podpory, jež způsobuje přímo nebo nepřímo zvýšení vývozu jakéhokoli výrobku z jejího území nebo snížení dovozu jakéhokoli výrobku na její území, oznámí písemně SMLUVNÍM STRANÁM rozsah a povahu tohoto subvencování, odhad jeho účinku na množství dotyčného výrobku nebo výrobků, dovážených na území smluvní strany nebo z něho vyvážených, a okolnosti, které činí subvenci nutnou. V každém případě, v němž bude rozhodnuto, že jakoukoli takovou podporou vzniká nebo hrozí vzniknout vážná újma zájmům kterékoli jiné smluvní strany, projedná smluvní strana poskytující subvenci, bude-li o to požádána, s dotyčnou smluvní stranou nebo s dotyčnými smluvními stranami nebo se SMLUVNÍMI STRANAMI možnost omezení subvencování.

Oddíl B

- dodatečná ustanovení o vývozních subvencích */

2. Smluvní strany uznávají, že poskytnutí vývozní subvence některou smluvní stranou na vývoz některého výrobku může mít škodlivé účinky pro jiné smluvní strany, jak dovážející tak vyvážející, že může vyvolat nežádoucí poruchy jejich normálních obchodních zájmů a že může znesnadňovat dosažení cílů této Dohody.

3. Proto by měly smluvní strany usilovat o to, aby se vystříhaly používání subvencí na vývoz základních výrobků. Poskytne-li však některá smluvní strana přímo nebo nepřímo jakýmkoli způsobem subvenci, která způsobuje zvýšení vývozu některého základního výrobku z

jejího území, nebude tato subvence poskytována způsobem, který by měl za následek, že by tato smluvní strana získala větší podíl na světovém vývozu tohoto výrobku než by byl její přiměřený podíl vzhledem k podílům smluvních stran na obchodě s tímto výrobkem v předcházejícím reprezentativním období a vzhledem k jakýmkoli zvláštním okolnostem, které mohly nebo mohou ovlivňovat obchod tímto výrobkem */ .

4. Kromě toho přestanou smluvní strany od 1. ledna 1958 nebo od nejbližšího příštího přijatelného data poskytovat přímo nebo nepřímo jakýmkoli způsobem subvence na vývoz jakéhokoli výrobku jiného než základní výrobek, jestliže tato subvence má za následek prodej takového výrobku pro vývoz za nižší cenu, než je srovnatelná cena podobného výrobku pro kupující na domácím trhu. Až do 31. prosince 1957 nerozšíří žádná smluvní strana rozsah takového subvencování nad jejich rozsah ke dni 1. ledna 1955 zavedením nových subvencí nebo rozšiřováním dosavadních */ .

5. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají občas působení ustanovení tohoto článku, aby zjistily na základě získaných zkušeností, zda účinně přispívají k uskutečňování cílů této Dohody a zda umožňují účinně odstraňovat subvencování, které závažně poškozuje obchod nebo zájmy smluvních stran.

Čl.XVII

Státní obchodní podniky

1. */

a) Každá smluvní strana, jež zřídí nebo udržuje státní podnik kdekoli umístěný, nebo jež udělí kterémukoli podniku právně nebo fakticky výlučné nebo zvláštní výsady*/, se zavazuje, že takový podnik bude při svých nákupech a prodejkách, zahrnujících dovoz nebo vývoz, postupovat v souladu se všeobecnými zásadami o nediskriminačním zacházení, stanovenými v této Dohodě pro vládní opatření, jež se vztahují na dovoz nebo vývoz soukromými obchodníky.

b) Ustanovením pododstavce a) tohoto odstavce nutno rozumět tak, že se požaduje, aby takové podniky, berouce patřičný zřetel k ostatním ustanovením této Dohody, prováděly jakékoli takové nákupy nebo prodeje pouze podle obchodních úvah*/, jako je cena, jakost, množství, jež je k dispozici, prodejnost, doprava a jiné podmínky nákupu nebo prodeje, a aby poskytovaly podnikům jiných smluvních stran přiměřenou příležitost v souladu s běžnou obchodní praxí tak, aby mohly soutěžit v účasti na takových nákupech a prodejkách.

c) Žádná smluvní strana nebude zabraňovat žádnému podniku (ať již jde o podnik uvedený v pododstavci a) tohoto odstavce či nikoli), který je pod její pravomocí, aby jednal v souladu se zásadami pododstavců a) a b) tohoto odstavce.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se nebudou uplatňovat na dovoz výrobků určených pro bezprostřední nebo konečnou vládní spotřebu a nikoli k dalšímu prodeji či k výrobě zboží */ na prodej. Pokud jde o takový dovoz, poskytne každá smluvní strana obchodu ostatních smluvních stran slušné a spravedlivé zacházení.

3. Smluvní strany uznávají, že podniky toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a) tohoto článku, by mohly být provozovány takovým způsobem, že by z toho mohly vzniknout závažné překážky obchodu; jednání na základě reciprocit a vzájemných výhod v zájmu omezení nebo snížení takových překážek jsou proto důležitá pro rozvoj mezinárodního obchodu */ .

4.

a) Smluvní strany oznámí SMLUVNÍM STRANÁM výrobky, které jsou na jejich území dováženy nebo z nich vyváženy podniky toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a) tohoto článku.

b) Smluvní strana, která zavede, udržuje nebo povolí dovozní monopol na výrobek, který není předmětem koncese podle článku II, sdělí SMLUVNÍM STRANÁM na žádost jiné smluvní strany, která vykazuje význačný obchod tímto výrobkem, cenovou přírážku k dovozní ceně*/ výrobku za nedávné reprezentativní období nebo, není-li to možné, cenu požadovanou při opětovném prodeji dotyčného výrobku.

c) SMLUVNÍ STRANY mohou na žádost smluvní strany, která se důvodně domnívá, že její zájmy vyplývající z této Dohody byly nepříznivě postiženy provozem podniku toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a), požádat smluvní stranu, která zřídila, udržuje nebo povolila dotyčný podnik, aby podala zprávu o provozu tohoto podniku z hlediska provádění této Dohody.

d) Ustanovení tohoto odstavce nevyžadují, aby kterákoli smluvní strana poskytla důvěrné informace, jejichž vydání by bylo překážkou pro provádění zákonných předpisů nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by poškozovalo oprávněné obchodní zájmy některých podniků.

Čl.XVIII */

Státní pomoc hospodářskému rozvoji

1. Smluvní strany uznávají, že dosažení cílů této Dohody bude usnadněno pokračujícím rozvojem jejich hospodářství, což platí zvláště pro smluvní strany, jejichž hospodářství může zajistit jen nízkou životní úroveň*/ a které je na počátečním stupni vývoje */ .

2. Smluvní strany dále uznávají, že tyto smluvní strany mohou být nuceny zavádět ochranná nebo jiná opatření postihující dovoz v zájmu provádění programů a politiky hospodářského rozvoje zaměřené na zvýšení celkové životní úrovně jejich lidu, a že taková opatření jsou oprávněná, pokud usnadňují dosažení cílů této Dohody. Smluvní strany proto souhlasí, že tyto smluvní strany by měly požívat dodatkových výhod, které by jim umožnily, aby (a) udržely dostatečnou pružnost svých celních sazebníků, která by jim umožňovala poskytovat celní ochranu potřebnou pro vybudování určitého výrobního odvětví*/, a aby (b) zaváděly množstevní omezení na ochranu platební bilance způsobem, který plně přihlíží k předpokládané trvale vysoké potřebě dovozu vyvolané jejich programy hospodářského rozvoje.

3. Smluvní strany konečně uznávají, že spolu s dodatečnými výhodami, obsaženými v oddílech A a B tohoto článku, ustanovení této Dohody by měla normálně postačit, aby umožnila smluvním stranám splnění potřeb jejich hospodářského rozvoje. Uznávají však, že za některých okolností nepostačí žádné opatření odpovídající těmto ustanovením, které by umožňovalo

smluvní straně ve stavu hospodářského rozvoje, aby poskytla státní pomoc potřebnou k vybudování určitých výrobních odvětví */ za účelem zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu. Oddíly C a D tohoto článku obsahují zvláštní druhy řízení pro takové případy.

4.

a) Smluvní strana, jejíž hospodářství může zajistit jenom nízkou životní úroveň */ a které je na počátečním stupni vývoje*/, může se proto na základě ustanovení oddílů A, B a C tohoto článku přechodně odchýlit od ustanovení ostatních článků této Dohody.

b) Smluvní strana, jejíž hospodářství je ve stavu rozvoje, ale kterou nelze zahrnout do rámce pododstavce a) může SMLUVNÍM STRANÁM předkládat žádosti podle oddílu D tohoto článku.

5. Smluvní strany uznávají, že výnosy z vývozu smluvních stran, jejichž hospodářství odpovídá typům uvedeným v odstavci 4 a) a b) a které jsou závislé na vývozu malého počtu základních výrobků, mohou být vážně sníženy poklesem odbytu těchto výrobků. Je-li proto vývoz základních výrobků takovéto smluvní strany vážně postižen opatřeními jiné smluvní strany, může zmíněná smluvní strana použít ustanovení článku XXII této Dohody o konzultacích.

6. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají každoročně všechna opatření uplatňovaná podle ustanovení oddílů C a D tohoto článku.

Oddíl A

7.

a) Má-li některá smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, za to, že je žádoucí v zájmu vybudování určitého výrobního odvětví */ za účelem zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu, aby změnila nebo odvolala koncesi zahrnutou do příslušné listiny připojené k této Dohodě, oznámí to SMLUVNÍM STRANÁM a zahájí jednání s každou smluvní stranou, s níž takováto koncese byla původně sjednána, a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tuto koncesi. Dohodnou-li se tyto v úvahu přicházející smluvní strany, mohou změnit nebo odvolat koncese zahrnuté do příslušných listin připojených k této Dohodě, aby provedly dosaženou dohodu včetně kompenzačních vyrovnání, které s tím budou spojeny.

b) Nedojde-li k dohodě do šedesáti dní od oznámení zmíněného v pododstavci a), může smluvní strana, která hodlá změnit nebo odvolat koncesi, předložit záležitost SMLUVNÍM STRANÁM, které ji ihned přezkoumají. Zjistí-li, že smluvní strana, která hodlá změnit nebo odvolat koncesi, vynaložila všechno úsilí, aby dosáhla dohody a že kompenzační vyrovnání, které nabídla, je přiměřené, může tato smluvní strana změnit nebo odvolat koncesi, provede-li zároveň kompenzační vyrovnání. Zjistí-li SMLUVNÍ STRANY, že kompenzace, kterou nabízí smluvní strana hodlající změnit nebo odvolat koncesi, není přiměřená, ale zjistí, že vynaložila všechno rozumně požadované úsilí, aby nabídla přiměřenou kompenzaci, může tato smluvní strana provést takovou změnu nebo odvolání. V takovém případě může každá jiná smluvní strana zmíněná v pododstavci a) změnit nebo odvolat koncese, které jsou v podstatě stejné hodnoty a které byly původně sjednány se smluvní stranou, která učinila zmíněné opatření */ .

Oddíl B

8. Smluvní strany uznávají, že smluvní strany, na které se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, mívají ve stavu rychlého rozvoje sklon k potížím v platební bilanci, které vyplývají hlavně z úsilí o rozšíření jejich vnitřních trhů i z nestálosti jejich podmínek směny.

9. Smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, může za účelem ochrany své vnější finanční pozice a úrovně rezerv přiměřené k provedení svého programu hospodářského rozvoje a s výhradou ustanovení odstavců 10 až 12 upravovat celkovou úroveň svých dovozů omezením množství nebo hodnoty zboží povoleného k dovozu s podmínkou, že dovozní omezení, která budou zavedena, udržována nebo zotřena, nepřekročí mez potřebnou k tomu, aby:

a) zabránila hrozícímu závažnému poklesu jejich měnových rezerv nebo takový pokles zastavila, nebo

b) aby bylo dosaženo rozumného stupně růstu jejich rezerv, jde-li o smluvní stranu s nepřiměřenými měnovými rezervami.

V obou případech se náležitě přihlédne k zvláštním činitelům, které by mohly mít vliv na rezervy smluvní strany nebo na její potřebu rezerv včetně potřeby zajistit vhodné použití úvěrů nebo zdrojů v případech kde tato smluvní strana má k dispozici zvláštní zahraniční úvěry nebo jiné zdroje.

10. Při provádění těchto omezení může smluvní strana stanovit jejich dopad na dovozy různých výrobků nebo skupin výrobků tak, aby dala přednost dovozu takových výrobků, které jsou důležitější z hlediska její politiky hospodářského rozvoje; omezení mají však být uplatňována tak, aby zabránila zbytečnému poškození obchodních nebo hospodářských zájmů některé jiné smluvní strany, a nemají nepatříčně znemožňovat dovoz malých obchodních množství jakéhokoli druhu zboží, jejichž vyloučení by porušilo normální obchodní spojení; omezení nemají být rovněž uplatňována tak, aby zabraňovala dovozu obchodních vzorků nebo řízení o patentech, obchodních známkách, autorských právech nebo jiným podobným řízením.

11. Při provádění své vnitřní politiky bude dotyčná smluvní strana náležitě přihlížet k potřebě obnovit rovnováhu své platební bilance na zdravém a trvalém základě a k žádoucímu zajištění hospodářského využití výrobních zdrojů. Bude postupně, podle toho, jak se budou zlepšovat podmínky, uvolňovat všechna omezení zavedená podle tohoto oddílu a bude je udržovat jen v rozsahu nutném podle podmínek odstavce 9 tohoto článku; odstraní je, jestliže situace již neodůvodňuje jejich udržování; smluvní strana však není povinna zrušit nebo změnit omezení s odůvodněním, že změna v její rozvojové politice by učinila zbytečnými omezení, která udržuje podle tohoto oddílu */ .

12.

a) Smluvní strana, která uplatní nová omezení nebo zvýší celkovou úroveň dosavadních omezení podstatným zotřením opatření zavedených podle tohoto oddílu, bude ihned po zavedení nebo zotřením těchto omezení (nebo předem, dovolí-li okolnosti předchozí konzultaci) konzultovat se SMLUVNÍMI STRANAMI povahu svých potíží platební bilance, možná nápravná opatření a možný účinek těchto omezení na hospodářství jiných smluvních stran.

b) Ke dni, který určí */ , přezkoumají SMLUVNÍ STRANY všechna omezení, která jsou toho dne ještě uplatňována podle tohoto oddílu. Po dvou letech po tomto dni zahájí smluvní strany, které uplatňují omezení podle tohoto oddílu, konzultace podle pododstavce a) se SMLUVNÍMI STRANAMI v časových rozmezích přibližně dvou let (nikoli však kratších) podle programu, který každého roku stanoví SMLUVNÍ STRANY; žádná konzultace podle tohoto pododstavce se však nebude konat do dvou let po skončení konzultace všeobecné povahy podle kteréhokoli jiného ustanovení tohoto odstavce.

c)

i) Shledají-li SMLUVNÍ STRANY při konzultacích zavedených s některou smluvní stranou podle pododstavců a) nebo b) tohoto odstavce, že omezení nejsou slučitelná s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV), označí povahu neslučitelnosti a mohou doporučit, aby omezení byla vhodně změněna.

ii) Dojdou-li však SMLUVNÍ STRANY na základě konzultací k rozhodnutí, že omezení jsou uplatňována způsobem, zahrnujícím neslučitelnost závažné povahy s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že tím je poškozován nebo ohrožován obchod některé smluvní strany, sdělí to smluvní straně, která toto omezení uplatňuje a učiní vhodná doporučení, aby dotyčná omezení byla v určité lhůtě uvedena do souladu s těmito ustanoveními. Nevyhoví-li dotyčná smluvní strana těmto doporučením v dané lhůtě, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit kteroukoli smluvní stranu, jejíž obchod je omezeními nepříznivě postižen, ze závazků podle této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou za těchto okolností považovat za přiměřený.

d) SMLUVNÍ STRANY vyzvou kteroukoli smluvní stranu uplatňující omezení podle tohoto oddílu, aby s nimi zahájila konzultace, požádá-li o to kterákoli smluvní strana, která může důvodně prokázat, že omezení jsou neslučitelná s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že její obchod je tím nepříznivě postižen. SMLUVNÍ STRANY však nevydají takovou výzvu, dokud nezjistí, že přímé rozhovory mezi dotyčnými smluvními stranami nebyly úspěšné. Nedojde-li na základě konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI k dohodě a SMLUVNÍ STRANY rozhodnou, že omezení jsou uplatňována způsobem neslučitelným s těmito ustanoveními a že obchod smluvní strany, která dala podnět k tomuto řízení, je tím poškozen nebo ohrožen, doporučí odvolání nebo změnu těchto omezení. Nebudou-li omezení ve lhůtě stanovené SMLUVNÍMI STRANAMI odvolána nebo změněna, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit smluvní stranu, která dala podnět k tomuto řízení, ze závazků podle této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou považovat za těchto okolností za přiměřený.

e) Zjistí-li smluvní strana, proti níž bylo učiněno opatření podle poslední věty pododstavce c) ii) nebo d) tohoto odstavce, že zproštění ze závazků, k němuž SMLUVNÍ STRANY daly souhlas, nepříznivě postihuje provádění jejího programu a politiky hospodářského rozvoje, může nejpozději do šedesáti dní po zavedení zmíněného opatření písemně oznámit výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN svůj úmysl vypovědět Dohodu a tato výpověď nabude platnosti šedesátého dne po dni, kdy výkonný sekretář výpověď obdrží.

f) Při postupu podle tohoto odstavce budou SMLUVNÍ STRANY náležitě přihlížet k činitelům uvedeným v odstavci 2 tohoto článku. Rozhodnutí podle tohoto odstavce budou učiněna urychleně, a to pokud možno do šedesáti dní od zahájení konzultací.

Oddíl C

13. Zjistí-li smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, že k vybudování určitého výrobního odvětví */ pro zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu je třeba pomoci vlády, že však žádným opatřením slučitelným s ostatními ustanoveními této Dohody není možno dosáhnout tohoto cíle, může použít ustanovení a řízení obsažených v tomto oddílu */ .

14. Dotyčná smluvní strana oznámí SMLUVNÍM STRANÁM zvláštní potíže, s nimiž se setkává při uskutečňování cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku, a uvede zvláštní opatření týkající se dovozu, která hodlá zavést, aby odstranila tyto potíže. Nezavede toto opatření před uplynutím lhůty uvedené v odstavci 15, případně 17, nebo, týká-li se opatření dovozu výrobku, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny připojené k této Dohodě, předtím, než si opatřila souhlas SMLUVNÍCH STRAN podle ustanovení odstavce 18; zahájilo-li výrobní odvětví, které dostává pomoc, již výrobu, může však smluvní strana po vyrozumění SMLUVNÍCH STRAN učinit opatření potřebná k tomu, aby dovozy dotyčného výrobku nebo výrobků v tomto období nevzrostly podstatně nad normální úroveň */ .

15. Nepožádají-li SMLUVNÍ STRANY do třiceti dní od oznámení zmíněného opatření dotyčnou smluvní stranu, aby s nimi konzultovala */ , může se tato smluvní strana odchýlit od příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v míře potřebné k uplatnění zamýšleného opatření.

16. Požádají-li SMLUVNÍ STRANY, aby tak učinila, bude s nimi dotyčná strana konzultovat */ účel zamýšleného opatření, jiná možná opatření přípustná podle této Dohody a možný účinek zamýšleného opatření na obchodní a hospodářské zájmy jiných smluvních stran. Dospějí-li SMLUVNÍ STRANY na základě těchto konzultací k závěru, že cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku není možno dosáhnout opatřením */ , které by bylo slučitelné s ostatními ustanoveními této Dohody a udělí souhlas se zamýšleným opatřením, bude dotyčná smluvní strana zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k provedení tohoto opatření.

17. Neudělí-li SMLUVNÍ STRANY do devadesáti dní ode dne oznámení zamýšleného opatření podle odstavce 14 tohoto článku k němu souhlas, může dotyčná smluvní strana toto opatření zavést, když předtím SMLUVNÍ STRANY o tom vyrozuměla.

18. Postihuje-li zamýšlené opatření výrobek, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny připojené k této Dohodě, zahájí dotyčná smluvní strana konzultace s kteroukoli jinou smluvní stranou, s níž byla koncese původně sjednána a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tento výrobek. SMLUVNÍ STRANY udělí souhlas k zmíněnému opatření */ , dospějí-li k závěru, že cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku není možno dosáhnout opatřením, které by bylo v souladu s ostatními ustanoveními této Dohody, a přesvědčí-li se,

a) že při shora zmíněných konzultacích bylo dosaženo dohody s těmito jinými smluvními stranami, nebo

b) nebylo-li dosaženo takové dohody do šedesáti dní po dni, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely oznámení uvedené v odstavci 14, že smluvní strana, která se dovolává tohoto oddílu, vynaložila všechno rozumně požadovatelné úsilí, aby dosáhla dohody a že zájmy jiných smluvních stran jsou dostatečně ochráněny */ .

Smluvní strana, která se dovolává tohoto oddílu, bude potom zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k uplatnění opatření.

19. Týká-li se zamýšlené opatření typu uvedeného v odstavci 13 tohoto článku výrobního odvětví, jehož vybudování bylo v počátečním období usnadněno nepřímou ochranou poskytnutou omezeními, která dotyčná smluvní strana zavedla za účelem ochrany platební bilance podle příslušných ustanovení této Dohody, může se tato smluvní strana dovolat ustanovení a řízení podle tohoto oddílu; neuplatní však zamýšlené opatření */ bez souhlasu SMLUVNÍCH STRAN */ .

20. Žádné z ustanovení předcházejících odstavců tohoto oddílu neopravňuje k jakýmkoli odchylkám od ustanovení článků I, II a XIII této Dohody. Výhrady v odstavci 10 tohoto článku se též vztahují na všechna omezení podle tohoto oddílu.

21. Kdykoli se uplatní opatření podle odstavce 17 tohoto článku, může smluvní strana, která je tím podstatným způsobem postižena, suspendovat v podstatě rovnocenné koncese nebo jiné závazky vyplývající z této Dohody vůči obchodu smluvní strany, která se dovolala tohoto oddílu, pokud SMLUVNÍ STRANY neodmítnou souhlas s tímto přerušením */ ; taková suspenze koncesí nebo závazků musí však být oznámena do šedesáti dní SMLUVNÍM STRANÁM ne později než šest měsíců poté, kdy opatření bylo zavedeno nebo podstatně změněno ke škodě postižené smluvní strany. Tato smluvní strana poskytne přiměřenou možnost ke konzultacím podle ustanovení článku XXII této Dohody.

Oddíl D

22. Smluvní strana, na kterou se vztahuje pododstavec 4 b) tohoto článku a která chce v zájmu rozvoje svého hospodářství zavést opatření typu uvedeného v odstavci 13 tohoto článku k vybudování určitého výrobního odvětví */ , může požádat SMLUVNÍ STRANY o schválení tohoto opatření. SMLUVNÍ STRANY budou ihned konzultovat s touto smluvní stranou a budou se při svém rozhodnutí řídit úvahami uvedenými v odstavci 16. Udělí-li SMLUVNÍ STRANY souhlas s navrhovaným opatřením */ , bude dotyčná smluvní strana zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k uplatnění opatření. Týká-li se navrhované opatření výrobku, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny, připojené k této Dohodě, použije se ustanovení odstavce 18 */ .

23. Všechna opatření uplatňovaná podle tohoto oddílu budou odpovídat ustanovením odstavce 20 tohoto článku.

Čl.XIX

Nouzová opatření při dovozu některých výrobků

1.

a) Jestliže se v důsledku nepředvídaného vývoje a účinku závazků, jež smluvní strana převzala podle této Dohody, včetně celních koncesí, některý výrobek dováží na území této smluvní strany v tak zvýšeném množství a za takových podmínek, že to působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácím výrobcům na tomto území, kteří vyrábějí obdobné nebo přímo soutěžící výrobky, bude mít smluvní strana právo, pokud jde o takový výrobek, aby v rozsahu a po dobu potřebnou k zabránění nebo nápravě takové újmy suspendovala závazek zcela nebo zčásti nebo odvolala nebo pozměnila koncesi.

b) Poskytla-li některá smluvní strana koncesi na výrobek požívající preference a je-li výrobek, jehož se koncese týká, dovážen do území této smluvní strany za okolností uvedených v pododstavci a) tohoto odstavce tak, že tento dovoz působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu výrobcům obdobných nebo přímo soutěžících výrobků, kteří jsou usazeni na území smluvní strany, která požívá nebo požívala zmíněné preference, může se tato strana obrátit v této věci na dovážející smluvní stranu a ta pak bude oprávněna zcela nebo zčásti suspendovat příslušný závazek nebo odvolat, resp. pozměnit koncesi v rozsahu a po dobu potřebnou k tomu, aby se zabránilo takové újmě než aby se tato újma napravila.

2. Než některá smluvní strana učiní opatření podle odstavce 1 tohoto článku, oznámí to písemně SMLUVNÍM STRANÁM co možno nejdříve, a poskytne jim, jakož i ostatním stranám, které mají podstatný zájem jako vývozci dotčeného výrobku, příležitost, aby s ní konzultovaly o navrženém opatření. Je-li takové oznámení učiněno o koncesi týkající se preference, má obsahovat jméno smluvní strany, která požádala o opatření. Za kritických okolností, kde by prodlení mohlo způsobit škodu, kterou by bylo těžko napravit, může být opatření podle odstavce 1 tohoto článku učiněno prozatímne bez předchozí konzultace, pod podmínkou, že konzultace bude provedena bezprostředně po provedení takového opatření.

3.

a) Nedohodnou-li se zúčastněné smluvní strany o tomto opatření, může smluvní strana, která je hodlá učinit nebo v jeho provádění pokračovat, nicméně tak učinit. V tomto případě mohou smluvní strany, jež jsou opatřením postiženy, ne později než devadesát dní poté, co opatření bylo učiněno a třicet dní potom, co o tom SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení, suspendovat provádění koncesí nebo jiných závazků, vyplývajících z této Dohody a v podstatě stejně hodnotných, proti jejichž suspenzi SMLUVNÍ STRANY nemají námitek a jež se týkají obchodu smluvní strany, která opatření učinila, nebo v případě uvedeném v odstavci 1 b) tohoto článku, týkajících se obchodu smluvní strany, která požádala, aby opatření bylo učiněno.

b) Bez ohledu na ustanovení pododstavce a) tohoto odstavce, je-li opatření učiněno podle odstavce 2 tohoto článku bez předchozí konzultace a působí nebo hrozí způsobit na území některé smluvní strany domácím výrobcům výrobků dotčených tímto opatřením vážnou újmu, bude moci tato smluvní strana, pokud by prodlení mohlo způsobit těžce napravitelnou škodu, suspendovat, po učiněném opatření a po dobu konzultace, takové koncese nebo jiné závazky v rozsahu potřebném k zabránění újmě nebo k její nápravě.

Čl.XX

Všeobecné výjimky

S podmínkou, že taková opatření nebudou uplatňována způsobem, který by byl prostředkem libovolné nebo neoprávněné diskriminace mezi zeměmi, v nichž převládají tytéž podmínky, nebo zastřeným omezením mezinárodního obchodu, nic v této Dohodě nebude vykládáno v tom smyslu, že by se bránilo kterékoli smluvní straně, aby zaváděla nebo prováděla opatření:

a) nutná k ochraně veřejné mravnosti;

b) nutná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;

c) týkající se dovozu nebo vývozu zlata nebo stříbra;

d) nutná k tomu, aby se zajistilo zachování zákonů a jiných předpisů, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této Dohody, včetně těch, které se týkají celního zákonodárství, provádění monopolů provozovaných podle odstavce 4 článku II a článku XVII, ochrany patentů, ochranných známek a autorských práv a zabránění klamavým praktikám;

e) týkající se výrobků trestaneckých;

f) učiněná k ochraně národních památek umělecké, historické nebo archeologické hodnoty;

g) týkající se zachování vyčerpatelných přírodních zdrojů, jestliže taková opatření jsou uvedena v účinnost ve spojitosti s omezeními domácí výroby nebo spotřeby;

h) učiněná podle závazků plynoucích z jakékoli mezivládní surovinové dohody, která odpovídá zásadám, jež byly předloženy SMLUVNÍM STRANÁM a nebyly jimi odmítnuty, nebo která byla sama předložena SMLUVNÍM STRANÁM a nebyla jimi odmítnuta */ ;

i) zahrnující v sobě omezení vývozu domácích surovin, potřebná k zajištění podstatného množství takových surovin pro domácí zpracující průmysl v obdobích, kdy domácí cena těchto surovin je udržována pod světovou cenou v rámci vládního stabilizačního plánu; s výhradou, že taková omezení nebudou prováděna za tím účelem, aby zvyšovala vývoz nebo ochranu poskytovanou takovému domácímu výrobnímu odvětví a že nebudou v rozporu s ustanoveními této Dohody, týkajícími se nediskriminace;

j) podstatná pro opatřování nebo distribuci výrobků, jichž je všeobecný nebo místní nedostatek; všechna taková opatření však musí být slučitelná se zásadou, že všechny smluvní strany mají nárok na spravedlivý podíl na mezinárodních dodávkách takových výrobků a že jakákoli taková opatření, která jsou neslučitelná s ostatními ustanoveními této Dohody, budou zrušena, jakmile pominou důvody pro jejich zavedení. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají ne později než 30. června 1960, zda tento pododstavec je nadále potřebný.

Čl.XXI

Bezpečnostní výjimky

Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak,

a) aby vyžadovalo od některé smluvní strany podávat jakoukoliv informaci, jejíž sdělení by se podle jejího mínění přičilo

podstatným zájmům její bezpečnosti, nebo b) aby zabráňovalo kterékoli smluvní straně učinit jakékoli opatření, které považuje za potřebné pro ochranu podstatných zájmů své bezpečnosti,

i) které se týká štěpných materiálů nebo surovin, z nichž se vyrábějí;

ii) které se týká obchodu se zbraněmi, střelivem a válečným materiálem a obchodu s jiným zbožím a materiálem, který je prováděn přímo nebo nepřímo k zásobování vojenských sil;

iii) které bylo učiněno za války nebo v případě vážného napětí v mezinárodních stycích; nebo

c) aby bránilo některé smluvní straně učinit jakékoli opatření v důsledku jejích závazků, plynoucích z Charty Organizace spojených národů o udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Čl.XXII

Konzultace

1. Každá smluvní strana bude s porozuměním zkoumat případné námitky, přednesené jinou smluvní stranou v jakékoli věci, týkající se působení této Dohody a poskytne přiměřenou příležitost pro konzultace o těchto námitkách.

2. SMLUVNÍ STRANY mohou na žádost některé smluvní strany konzultovat s kteroukoli smluvní stranou nebo smluvními stranami jakoukoli záležitost, pro kterou nebylo možno nalézt uspokojující řešení konzultacemi podle odstavce 1.

Čl.XXIII

Ochrana koncesí a výhod

1. Jestliže kterákoli smluvní strana dospěje k názoru, že byla zrušena nebo zmenšena jakákoli výhoda plynoucí pro ni přímo nebo nepřímo z této Dohody, nebo že dosažení kteréhokoli cíle této Dohody bylo ztíženo tím, že

a) některá jiná smluvní strana neplní své závazky podle této Dohody, nebo že

b) některá jiná smluvní strana uplatňuje opatření bez ohledu na to, zda je nebo není v rozporu s ustanoveními této Dohody, nebo že

c) existuje jakákoli jiná situace,

může tato smluvní strana za účelem uspokojující úpravy věci předložit druhé smluvní straně nebo stranám, o kterých soudí, že se jich to týká, písemné námitky nebo návrhy. Každá smluvní strana, u níž bylo takto postupováno, bude s porozuměním zkoumat námitky a návrhy, jež jí byly předloženy.

2. Jestliže v přiměřené době nedojde mezi zúčastněnými smluvními stranami k uspokojující úpravě nebo jestliže obtíž je takového typu, jak je uvedeno v odstavci 1 c) tohoto článku, může být věc předložena SMLUVNÍM STRANÁM. Každou věc, která jim bude takto

předložena, SMLUVNÍ STRANY bezodkladně vyšetří a dají smluvním stranám, o kterých soudí, že se jich věc týká, vhodná doporučení, po případě o věci rozhodnou. SMLUVNÍ STRANY mohou konzultovat se smluvními stranami, Hospodářskou a sociální radou Organizace spojených národů a kteroukoli příslušnou mezivládní organizací, jestliže soudí, že je takových konzultací zapotřebí. Budou-li SMLUVNÍ STRANY považovat okolnosti za tak vážné, že opravňují takové opatření, mohou povolit některé smluvní straně nebo stranám, aby suspendovaly vůči kterékoli jiné smluvní straně nebo stranám takové koncese nebo jiné závazky podle této Dohody, jaké vzhledem k okolnostem uznají za vhodné. Bude-li vůči některé smluvní straně skutečně suspendována některá koncese nebo jiný závazek, může taková smluvní strana písemně ne později než šedesát dní po zavedení takového opatření oznámit písemně výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN, že hodlá vypovědět tuto Dohodu a taková výpověď nabude účinnosti po uplynutí šedesáti dní ode dne, kdy výkonný sekretář obdržel písemné oznámení o této výpovědi.

ČÁST III

Čl.XXIV

Územní aplikace - pohraniční styk - celní unie a oblasti volného obchodu

1. Ustanovení této Dohody se budou uplatňovat pro mateřská celní území smluvních stran a pro jiná celní území, za která tato Dohoda byla přijata podle článku XXVI nebo jsou uplatňována podle článku XXXIII nebo ve smyslu Protokolu o prozatímním provádění. S každým takovýmto celním územím se bude, výlučně pro účely teritoriální aplikace této Dohody, nakládat tak, jako by bylo smluvní stranou; s výhradou, že ustanovení tohoto odstavce nebudou vykládána tak, jak by zakládala práva nebo závazky mezi dvěma nebo více celními územími, za která tato Dohoda byla přijata podle článku XXVI nebo jsou uplatňována podle článku XXXIII nebo ve smyslu ustanovení Protokolu o prozatímním provádění jedinou smluvní stranou.

2. Pro účely této Dohody se bude za celní území považovat každé území, pro které platí odlišná cla nebo jiné úpravy obchodu, týkající se podstatné části obchodu takového území s jinými územími.

3. Ustanovení této Dohody nebudou vykládána tak, aby znemožňovala

a) výhody poskytnuté některou smluvní stranou sousedním zemím k usnadnění pohraničního styku;

b) výhody poskytnuté obchodu se Svobodným územím terstským zeměmi hraničícími s tímto územím, s výhradou, že takovéto výhody nejsou v rozporu s mírovými smlouvami, které vznikly z druhé světové války.

4. Smluvní strany uznávají, že je žádoucí, aby se zvýšila rozvíjející se volnost obchodu dobrovolnými ujednáními sjednanými za účelem těsnější integrace hospodářství zemí, které jsou stranami takovýchto dohod. Uznávají také, že účelem celní unie aneb oblasti volného obchodu má být usnadnění obchodu mezi zúčastněnými územími a nikoli vytváření překážek obchodu ostatních smluvních stran s těmito územími.

5. Proto ustanovení této Dohody nezabraňují vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu nebo sjednání prozatímní dohody, nutné k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu mezi územími smluvních stran, s výhradou, že:

a) v případě celní unie nebo prozatímní dohody, směřující k vytvoření celní unie, cla a jiné úpravy obchodu, uložené při zřízení takové unie nebo při uzavření takové prozatímní dohody nebudou, pokud jde o obchod se smluvními stranami, jež nejsou účastny takové unie nebo dohody, v celku vyšší nebo více omezující než byly ve svých důsledcích cla a úpravy obchodu platné v územích, z nichž se celní unie skládá, před vytvořením takové unie, resp. před sjednáním takové prozatímní dohody;

b) v případě oblasti volného obchodu nebo prozatímní dohody směřující k vytvoření oblasti volného obchodu, cla a jiné úpravy obchodu ponechané v účinnosti v každém území, z nichž se oblast volného obchodu skládá a uplatňovaná při vytvoření takové oblasti volného obchodu nebo při sjednání takové prozatímní dohody na obchod smluvních stran, které nejsou účastny takové dohody, nebudou vyšší nebo více omezující, než odpovídající cla a jiné úpravy obchodu, platná v územích, z nichž se oblast volného obchodu skládá před vytvořením této oblasti volného obchodu, resp. prozatímní dohody; a

c) každá prozatímní dohoda, zmíněná v pododstavcích a) a b), bude obsahovat plán a časový rozvrh pro vytvoření takové celní unie nebo takové oblasti volného obchodu v přiměřené lhůtě.

6. Jestliže při plnění podmínek pododstavce 5 a) některá smluvní strana navrhne zvýšit některou celní sazbu způsobem neslučitelným s ustanoveními článku II, použije se postupu stanoveného v článku XXVIII. Při úpravě kompenzačního vyrovnání bude náležitě vzata v úvahu kompenzace, která již byla poskytnuta snížením odpovídajících cel provedeným jinými členy unie.

7.

a) Každá smluvní strana, jež se rozhodne vstoupit do celní unie nebo do oblasti volného obchodu nebo sjednat prozatímní dohodu, směřující k vytvoření takové unie nebo oblasti, oznámí to bezodkladně SMLUVNÍM STRANÁM a poskytne jim veškeré informace o chystané unii nebo oblasti, jež jim umožní dát smluvním stranám zprávy a doporučení, které považují za účelné.

b) Jestliže po prostudování plánu a časového rozvrhu zahrnutých do prozatímní dohody zmíněné v odstavci 5 při konzultaci se stranami takové dohody a berouce náležitě v úvahu zprávu poskytnutou podle ustanovení pododstavce a) SMLUVNÍ STRANY zjistí, že taková dohoda pravděpodobně nepovede k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu v době zamýšlené stranami dohody nebo že tato doba není přiměřená, SMLUVNÍ STRANY vydají doporučení těmto stranám dohody. Strany nebudou udržovat nebo neuvedou v účinnost takovou dohodu, nejsou-li ochotny ji pozměnit ve smyslu těchto doporučení.

c) Každá podstatná změna v plánu nebo v časovém rozvrhu zmíněných v odstavci 5 c) bude sdělena SMLUVNÍM STRANÁM, které mohou požádat příslušné smluvní strany, aby s nimi konzultovaly, pokud by změna pravděpodobně ohrozila nebo nepřiměřeně oddálila vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu.

8. Pro účely této Dohody:

a) Za celní unii se bude považovat nahrazení dvou nebo více celních území jedním celním územím tak, že

i) cla a jiné úpravy omezující obchod (s výjimkou, kde je to nutné, ty, které jsou přípustné podle článků XI, XII, XIII, XIV, XV a XX) jsou odstraněny v podstatě pro veškerý obchod mezi zeměmi, z nichž se unie skládá nebo alespoň pro v podstatě veškerý obchod s výrobky pocházejícími z těchto území; a

ii) s výhradou ustanovení odstavce 9, v podstatě stejná cla a stejné úpravy obchodu jsou uplatňovány každým členem unie při obchodu s územími mimo unii;

b) za oblast volného obchodu se bude považovat skupina dvou nebo více celních území, v kterých cla a jiné omezující úpravy obchodu (s výjimkou, kde je to nutné, ty, které jsou přípustné podle článků XI, XII, XIII, XIV, XV a XX) jsou odstraněny pro v podstatě veškerý obchod mezi členskými územími se zbožím pocházejícím z těchto území.

9. Preference uvedené v odstavci 2 článku I nebudou dotčeny utvořením celní unie nebo oblasti volného obchodu, avšak mohou být odstraněny nebo přizpůsobeny jednáním s dotčenými smluvními stranami. */ Tento postup jednání s dotčenými smluvními stranami bude zachován, obzvláště jde-li o odstranění preferencí, které se požaduje k splnění ustanovení odstavce 8 a) i) a odstavce 8 b).

10. SMLUVNÍ STRANY mohou dvoutřetinovou většinou schválit návrhy, které se plně nesrovnávají s ustanoveními odstavců 5 až 9 včetně, s výhradou, že takovéto návrhy směřují k utvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu ve smyslu tohoto článku.

11. Berouce v úvahu výjimečně okolnosti, které vznikly z ustavení Indie a Pákistánu jako nezávislých států, a uznávající, že oba tyto státy dlouho tvořily hospodářskou jednotu, smluvní strany souhlasí s tím, že ustanovení této Dohody nebrání těmto dvěma zemím, aby uzavřely zvláštní dohody o vzájemném obchodě, dokud si své vzájemné obchodní vztahy definitivně neupraví */ .

12. Každá smluvní strana učiní všechna vhodná opatření, jež budou v její moci, aby zajistila, že ustanovení této Dohody budou zachována oblastními a místními vládami a správními orgány na jejím území.

Čl.XXV

Společná činnost smluvních stran

1. Zástupci smluvních stran se budou čas od času scházet za tím účelem, aby zajistili provádění těch ustanovení této Dohody, která vyžadují společnou činnost, a vůbec, aby všeobecně usnadnili působení této Dohody a umožňovali dosažení jejích cílů. Kdekoli je v této Dohodě zmínka o smluvních stranách jednajících společně, jsou označeny jako SMLUVNÍ STRANY.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů se žádá, aby svolal první zasedání SMLUVNÍCH STRAN nejpozději na den 1. března 1948.

3. Každá smluvní strana má na všech zasedáních SMLUVNÍCH STRAN jeden hlas.

4. Není-li v této Dohodě stanoveno jinak, budou se rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN přijímat většinou odevzdaných hlasů.

5. Za výjimečných okolností, na něž není pamatováno v jiných člancích této Dohody, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit některou smluvní stranu některého závazku plynoucího z této Dohody, s výhradou že každé takové rozhodnutí bude schváleno dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů a že taková většina bude zahrnovat více než polovinu smluvních stran.

Takovouto většinou mohou SMLUVNÍ STRANY též

i) stanovit určité druhy výjimečných okolností, za kterých budou platit jiné hlasovací podmínky pro zproštění smluvní strany jednoho nebo více závazků, a

ii) předepsat kritéria, potřebná pro provádění tohoto odstavce.

Čl.XXVI

Přijetí, nabytí účinnosti a registrace

1. Datum této Dohody je 30. října 1947.

2. Tato Dohoda bude vyložena k přijetí pro kteroukoli smluvní stranu, která byla dne 1. března 1955 smluvní stranou nebo jednala za účelem přístupu k této Dohodě.

3. Tato Dohoda vyhotovená v jednom anglickém a v jednom francouzském vyhotovení, přičemž jsou oba texty autentické, bude uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který zašle její ověřené opisy všem zúčastněným vládám.

4. Každá vláda, která přijímá tuto Dohodu, uloží listinu o přijetí u výkonného sekretáře SMLUVNÍCH STRAN, který zpraví všechny zúčastněné vlády o dni, kterého byla listina o přijetí uložena, a o dni, kterým tato Dohoda má vstoupit v platnost podle odstavce 6 tohoto článku.

5.

a) Každá vláda, jež přijímá tuto Dohodu, činí tak za své mateřské území a za jiná území, za která je mezinárodně odpovědná, s výjimkou zvláštních celních území, která oznámí výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN při svém přijetí.

b) Vláda, která takto oznámila výkonnému sekretáři výjimky podle pododstavce a) tohoto odstavce, může kdykoli oznámit výkonnému sekretáři, že se její přijetí bude nadále vztahovat na kterékoli zvláštní celní území, které bylo dosud vyňato; takovéto oznámení nabude účinnosti třicátého dne po dni, kterého je obdržel výkonný sekretář.

c) Má-li nebo získá-li některé zvláštní celní území, za které některá smluvní strana přijala tuto Dohodu, úplnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou, bude takové celní území považováno za smluvní stranu, jestliže

odpovědná smluvní strana vydá prohlášení, ve kterém budou potvrzeny výše uvedené skutečnosti.

6. Tato Dohoda vstoupí v platnost mezi vládami, které ji přijaly, třicátým dnem po dni, kdy byly listiny o přijetí uloženy u výkonného sekretáře SMLUVNÍCH STRAN za vlády uvedené v příloze H, na jejichž území připadá 85 procent úhrnného zahraničního obchodu vlád zmíněných v této příloze; výpočet se provede s použitím procentového sloupce, uvedeného ve zmíněné příloze. Listina o přijetí každé jiné vlády nabude účinnosti třicátým dnem následujícím po dni uložení takové listiny.

7. Organizace spojených národů je pověřena, aby zaregistrovala tuto Dohodu, jakmile vstoupí v platnost.

Čl.XXVII

Suspenze nebo odvolání koncesí

Každá smluvní strana bude mít kdykoli možnost suspendovat nebo odvolat zcela nebo částečně kteroukoli koncesi obsaženou v příslušné listině připojené k této Dohodě, o které smluvní strana zjistí, že byla původně sjednána s vládou, jež se buď nestala nebo přestala být smluvní stranou. Smluvní strana, jež učiní takové opatření, to oznámí SMLUVNÍM STRANÁM a bude na požádání konzultovat se smluvními stranami, které mají podstatný zájem na dotyčném výrobku.

Čl.XXVIII */

Změna listin

1. Prvního dne každého tříletého období, počínaje dnem 1.ledna 1958 (nebo prvního dne jiného období */ určeného SMLUVNÍMI STRANAMI dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů), může kterákoli smluvní strana (dále v tomto článku uváděná jako "žádající smluvní strana") změnit nebo odvolat koncesi */ zahrnutou do příslušné listiny připojené k této Dohodě, a to jedním a dohodu se smluvní stranou, s níž byla dotyčná koncese původně sjednána a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má zájem hlavního dodavatele (tyto dva druhy smluvních stran spolu se žádající stranou se dále v tomto článku uvádějí jako "smluvní strany, které mají dále hlavní zájem") a s podmínkou konzultace s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tuto koncesi.

2. V příslušných jednáních a dohodách, které mohou zahrnovat též kompenzační vyrovnání u jiných výrobců, budou se příslušné smluvní strany snažit, aby udržely koncese, jež si přiznaly na základě reciprocity a vzájemných výhod na všeobecné úrovni, které by nebyly obchodu méně příznivé než všeobecná úroveň, která vyplývala z této Dohody před takovými jednáními.

3.

a) Nemohou-li smluvní strany, které mají hlavní zájem, dospět k dohodě do 1. ledna 1958 nebo před uplynutím období uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, může smluvní strana, která hodlá

změnit nebo odvolat koncesi, nicméně tak učinit. Učiní-li takové opatření, může každá smluvní strana, s níž taková koncese byla původně sjednána, každá smluvní strana, jejíž zájem hlavního dodavatele byl uznán podle odstavce 1, a každá smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 1, ne později než šest měsíců po přijetí takového opatření odvolat koncesi v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně sjednány se žadající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

b) Bylo-li dosaženo dohody mezi smluvními stranami, které mají dále hlavní zájem, avšak kterákoli jiná smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 1 tohoto článku, není uspokojena, bude mít tato jiná strana možnost ne později než šest měsíců ode dne, kdy bylo učiněno opatření podle takové dohody, odvolat koncesi v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně ujednány se žadající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

4. Za zvláštních okolností mohou SMLUVNÍ STRANY kdykoli zmocnit smluvní stranu*/, aby zahájila jednání o změnu nebo odvolání koncese zahrnuté do příslušné listiny, připojené k této Dohodě, a to při zachování tohoto řízení a těchto podmínek:

a) Tato jednání a jakékoli konzultace s tím spojené */ se povedou podle ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku.

b) Dohodnou-li se při těchto jednáních smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, platí ustanovení odstavce 3 b) tohoto článku.

c) Nedohodnou-li se smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, ve lhůtě šedesáti dní*/ ode dne, kdy byl udělen souhlas k jednání, nebo po uplynutí delší lhůty, kterou mohou stanovit SMLUVNÍ STRANY, může žadající smluvní strana předložit věc SMLUVNÍM STRANÁM.

d) SMLUVNÍ STRANY pak věc neprodleně přezkoumají a sdělí smluvním stranám, které mají dále hlavní zájem, své stanovisko v zájmu dosáhnout řešení této věci. Dosáhne-li se řešení, platí ustanovení odstavce 3 b) jako kdyby se smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, byly dohodly. Nedosáhne-li se řešení mezi smluvními stranami, které mají dále hlavní zájem, může žadající smluvní strana změnit nebo odvolat koncesi, nerozhodnou-li SMLUVNÍ STRANY, že žadající smluvní strana bez patřičného důvodu neučinila vše, aby nabídla přiměřenou kompenzaci */. Učiní-li žadající smluvní strana takové opatření, může každá smluvní strana, s níž byla koncese původně sjednána, každá smluvní strana, jejíž zájem hlavního dodavatele byl uznán podle odstavce 4 a), a každá smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 4 a), ne později než šest měsíců po přijetí takového opatření změnit nebo odvolat koncesi v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně sjednány se žadající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

5. Před dnem 1. ledna 1958 a před koncem každého období zmíněného v odstavci 1 může si smluvní strana oznámením adresovaným SMLUVNÍM STRANÁM vyhradit právo změnit v průběhu příštího období příslušnou listinu řízením podle odstavců 1 až 3. Použije-li smluvní strana této možnosti, budou mít ostatní smluvní strany právo v tomtéž období a podle týchž ustanovení změnit nebo odvolat koncesi, které byly původně sjednány s touto smluvní stranou.

Čl.XXVIIIbis

Celně tarifní jednání

1. Smluvní strany uznávají, že cla jsou často vážnými překážkami obchodu; pro rozvoj mezinárodního obchodu mají proto velký význam jednání na základě reciprocity a vzájemných výhod, zaměřená na podstatné snížení celkové úrovně cel a jiných dovozních a vývozních dávek a zvláště na snížení vysokých cel, znesnadňujících dovoz i nejmenších množství, přihlížejí-li náležitě k cílům této Dohody a k různým potřebám jednotlivých smluvních stran. SMLUVNÍ STRANY mohou proto uspořádat občas takováto jednání.

2.

a) Jednání podle tohoto článku se mohou týkat výběrově jednotlivých druhů výrobků nebo se řídit mnohostrannými pravidly, která byla schválena příslušnými smluvními stranami. Takováto jednání mohou být zaměřena na snížení cel, vázání cel na výši platné v době jednání nebo na závazky, že jednotlivé celní sazby nebo průměrné celní sazby na určité druhy zboží nepřekročí určitou úroveň. Vázání nízkých cel nebo bezcelnosti bude se v zásadě uznávat za stejně hodnotnou koncesi jako snížení vysokých cel.

b) Smluvní strany uznávají, že úspěch mnohostranných jednání bude v zásadě závislý na účasti všech smluvních stran, jejichž obchod s ostatními smluvními stranami tvoří podstatný podíl na jejich celkovém zahraničním obchodě.

3. Jednání se povedou takovým způsobem, aby se mohlo náležitě přihlížet:

a) k potřebám jednotlivých smluvních stran a jednotlivých výrobních odvětví;

b) k potřebě méně rozvinutých zemí, aby mohly pružněji používat celní ochrany na pomoc svému hospodářskému rozvoji, a k jejich zvláštní potřebě udržovat cla pro fiskální účely; a

c) ke všem ostatním v úvahu přicházejícím okolnostem, včetně fiskálním */ , rozvojovým, strategickým a jiným potřebám dotyčných smluvních stran.

Čl.XXIX

Vztah této Dohody k Havanské chartě

1. Smluvní strany se zavazují, že budou zachovávat v plném rozsahu slučitelném s pravomocí své výkonné moci, všeobecné zásady kapitol I až VI, včetně a kapitoly IX Havanské charty po dobu, dokud ji nepřijmou podle svých ústavních předpisů*/.

2. Část II této Dohody pozbude platnosti dnem, kdy Havanská charta vstoupí v platnost.

3. Jestliže do 30. září 1949 Havanská charta nevstoupí v platnost, smluvní strany se sejdou před 31. prosincem 1949, aby se dohodly, má-li tato Dohoda být pozměněna, doplněna nebo zachována.

4. Kdyby kdykoli Havanská charta pozbyla platnosti, SMLUVNÍ STRANY se sejdou co možno nejdříve potom, aby se dohodly, má-li tato Dohoda být doplněna, pozměněna nebo zachována. Než dojde v této věci k dohodě, část II této Dohody vstoupí znovu v platnost s tím, že ustanovení části II, kromě článku XXIII, budou s příslušnými změnami nahrazena zněním obsaženým v této době v Havanské chartě a dále s výhradou, že žádná smluvní strana nebude vázána žádným ustanovením, které ji nevázalo v okamžiku, kdy Havanská charta pozbyla platnosti.

5. Nepřijme-li některá smluvní strana Havanskou chartu do dne, kdy vstoupí v platnost, SMLUVNÍ STRANY se sejdou, aby se dohodly, zda tato Dohoda, pokud se dotýká vztahů mezi touto smluvní stranou a ostatními smluvními stranami, má být pozměněna, doplněna nebo v kladném případě, jakým způsobem. Dokud se smluvní strany nedohodnou, ustanovení části II této Dohody budou i nadále platit mezi touto smluvní stranou a ostatními smluvními stranami přes ustanovení odstavce 2 tohoto článku.

6. Smluvní strany, jež jsou členy Mezinárodní obchodní organizace, nebudou se dovolávat ustanovení této Dohody k tomu účelu, aby znemožnily působení kteréhokoli ustanovení Havanské charty. Uplatnění zásady tohoto odstavce na některou smluvní stranu, jež není členem Mezinárodní obchodní organizace, bude předmětem dohody ve smyslu ustanovení odstavce 5 tohoto článku.

Čl.XXX

Změny

1. S výjimkou případů, kdy v této Dohodě jsou obsažena jiná ustanovení o jejích změnách, stanou se změny ustanovení části I této Dohody nebo ustanovení článku XXIX nebo tohoto článku účinnými, přijmou-li je všechny smluvní strany, kdežto změny ostatních ustanovení této Dohody se stanou účinnými vůči těm smluvním stranám, které je přijmou, jakmile budou přijaty dvěma třetinami smluvních stran, a dále vůči každé jiné smluvní straně, jakmile je tato strana přijme.

2. Každá smluvní strana, přijímající některou změnu této Dohody, uloží listinu o přijetí u generálního tajemníka Organizace spojených národů ve lhůtě, kterou určí SMLUVNÍ STRANY. SMLUVNÍ STRANY mohou rozhodnout, že kterákoli změna, uvedená v účinnost podle tohoto článku, je takové povahy, že kterákoli smluvní strana, která ji nepřijme ve lhůtě stanovené SMLUVNÍMI STRANAMI, bude mít možnost vystoupit z této Dohody, nebo zůstat její smluvní stranou se souhlasem SMLUVNÍCH STRAN.

Čl.XXXI

Vystoupení

Aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 12 článku XVIII nebo článku XXIII nebo odstavce 2 článku XXX, může každá smluvní strana vystoupit z této Dohody nebo může ohlásit vystoupení kteréhokoli z celních území, za něž je mezinárodně odpovědna a jež v té době má úplnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou. Vystoupení nabude účinnosti po uplynutí šesti měsíců od dne, kdy generální tajemník Organizace spojených národů dostal písemné oznámení o vystoupení.

Čl.XXXII

Smluvní strany

1. Smluvními stranami této Dohody se rozumějí ty vlády, které uplatňují ustanovení této Dohody podle článků XXVI nebo XXXIII nebo podle Protokolu o prozatímním provádění.

2. Kdykoli potom, kdy tato Dohoda vstoupí v platnost podle odstavce 6 článku XXVI, mohou smluvní strany, které přijaly tuto Dohodu podle odstavce 4 článku XXVI, rozhodnout, že kterákoli smluvní strana, která Dohodu nepřijala tímto způsobem, přestane být smluvní stranou.

Čl.XXXIII

Přístup

Vláda, která není stranou této Dohody nebo kterákoli vláda jednající za samostatné celní území, které má plnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou, může přistoupit k této Dohodě za sebe nebo za toto území za podmínek, o kterých se tato vláda dohodne se SMLUVNÍMI STRANAMI. Rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN podle tohoto článku budou přijata dvoutřetinovou většinou.

Čl.XXXIV

Přílohy

Přílohy této Dohody jsou nedílnou částí této Dohody.

Čl.XXXV

Neuplatnění dohody mezi některými smluvními stranami

1. Tato Dohoda nebo případně článek II této Dohody se nebudou uplatňovat mezi dvěma smluvními stranami, jestliže:

a) tyto smluvní strany nezahájily mezi sebou celně tarifní jednání a

b) jedna z těchto smluvních stran nesouhlasí s tímto uplatňováním v okamžiku, kdy se jiná z nich stane smluvní stranou.

2. SMLUVNÍ STRANY mohou ve zvláštních případech na žádost některé smluvní strany přezkoumat působení tohoto článku a vydat vhodná doporučení.

ČÁST IV */

OBCHOD A ROZVOJ

Čl.XXXVI

Zásady a cíle

1. */ Smluvní strany

- a) připomínajíce, že mezi základními cíli této Dohody je zvýšení životní úrovně a postupný rozvoj hospodářství všech smluvních stran, a majíce za to, že dosažení těchto cílů je zvláště naléhavé pro méně rozvinuté smluvní strany;
- b) majíce za to, že výnosy z vývozu méně rozvinutých smluvních stran mohou hrát životně důležitou úlohu v jejich hospodářském rozvoji a že rozsah tohoto příspěvku závisí na cenách, které méně rozvinuté smluvní strany platí za nutný dovoz, na objemu jejich vývozu a na cenách, které za tento vývoz dostanou;
- c) konstatujícíce, že existuje velký rozdíl mezi životní úrovní v méně rozvinutých zemích a v ostatních zemích;
- d) uznávajícíce, že je nutno podniknout individuální a společné činnosti k podpoře rozvoje hospodářství méně rozvinutých smluvních stran a zabezpečit rychlé zlepšení životní úrovně v těchto zemích;
- e) uznávajícíce, že mezinárodní obchod jako prostředek k dosažení hospodářského a sociálního pokroku by se měl řídit takovými pravidly a procedurami, a opatřeními v souladu s takovými pravidly a procedurami, jež jsou v souladu s cíli zmíněnými v tomto článku;
- f) konstatujícíce, že SMLUVNÍ STRANY mohou méně rozvinutým smluvním stranám umožnit používání zvláštních opatření k podpoře jejich obchodu a rozvoje;
se dohodly takto:

2. Je třeba rychle a trvale rozvíjet výnosy z vývozu méně rozvinutých smluvních stran.

3. Je třeba vynaložit pozitivní úsilí k tomu, aby si méně rozvinuté smluvní strany zajistily podíl na růstu mezinárodního obchodu, odpovídající potřebám jejich hospodářského rozvoje.

4. Vzhledem k trvající závislosti mnoha méně rozvinutých smluvních stran na vývozu omezeného počtu základních výrobků*/ je třeba poskytnout v největší možné míře příznivější a přijatelnější podmínky přístupu na světové trhy pro tyto výrobky a kdekoli to bude vhodné, vypracovat opatření určená pro stabilizaci a zlepšení podmínek na světových trzích pro tyto výrobky, zejména včetně opatření směřujících k dosažení stálých, spravedlivých a výnosných cen, což umožní rozšíření světového obchodu a poptávky a dynamický a stálý růst skutečných výnosů z vývozu těchto zemí tak, aby se jim dostalo rozšiřujících se zdrojů pro jejich hospodářský rozvoj.

5. Rychlý rozvoj hospodářství méně rozvinutých smluvních stran bude usnadněn diverzifikací */ struktury jejich hospodářství a vyvarováním se přílišné závislosti na vývozu základních výrobků. Proto je třeba zajistit v největší možné míře zlepšení přístupu na trhy za příznivých podmínek pro takové zpracované a hotové výrobky, na nichž mají nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem.

6. Vzhledem k trvalému nedostatku výnosů z vývozů a jiných devizových příjmů méně rozvinutých smluvních stran je důležitý vzájemný vztah mezi obchodem a finanční pomocí rozvoji. Proto je třeba úzké a stálé spolupráce mezi SMLUVNÍMI STRANAMI a mezinárodními úvěrovými institucemi tak, aby mohly co nejučinněji přispět k ulehčení břemene, jež tyto méně rozvinuté smluvní strany na sebe berou v zájmu svého hospodářského rozvoje.

7. Je třeba vhodné spolupráce mezi SMLUVNÍMI STRANAMI, jinými mezivládními organizacemi a orgány a institucemi systému Organizace spojených národů, jejichž činnost se vztahuje k obchodu a hospodářskému rozvoji méně rozvinutých zemí.

8. Vyspělé smluvní strany neočekávají reciprocitu za závazky, jež převezmou v obchodních jednáních ke snížení nebo odstranění cel a jiných překážek obchodu od méně rozvinutých smluvních stran */ .

9. Přijetí opatření k uskutečnění těchto zásad a cílů bude předmětem uvědomělého a cílevědomého úsilí smluvních stran jak jednotlivě, tak společně.

Čl.XXXVII

Závazky

1. Vyspělé smluvní strany uvedou v účinnost v nejširším možném rozsahu, to je kromě případů, kdy jim to znemožní závažné důvody, mezi nimiž mohou být i důvody právní, tato ustanovení:

a) přednostně snižovat a odstraňovat překážky u výrobků, na nichž mají nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem, včetně cel a jiných omezení, která činí nepřiměřený rozdíl mezi výrobky v surové a zpracované formě */ ;

b) zdržet se zavádění nebo zvyšování celního zatížení nebo zatížení u necelních dovozních překážek, pokud jde o výrobky, na nichž mají nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem; a

c)

i) zdržet se zavádění nových fiskálních opatření, a

ii) při jakýchkoli úpravách fiskální politiky věnovat prvořadou pozornost snížení a zrušení fiskálních opatření,

kteřá by mohla bránit nebo kteřá brání významně růstu spotřeby základních výrobků, ať v jejich nezpracované či zpracované formě, jež zcela nebo převážně pochází z území méně rozvinutých smluvních stran, vztahují-li se tato opatření specificky na tyto výrobky.

2.

a) Kdykoli se bude mít za to, že některé z ustanovení uvedených v pododstavci a), b) nebo c) odstavce 1 není prováděno, bude záležitost přednesena SMLUVNÍM STRANÁM buď tou smluvní stranou, kteřá příslušné ustanovení neprovádí nebo kteřoukoli jinou dotčenou smluvní stranou.

b)

- i) Budou-li o to požádány kteroukoli dotčenou smluvní stranou a nezávisle na jakýchkoli případných dvoustranných konzultacích, které by mohly být uskutečněny, budou SMLUVNÍ STRANY konzultovat v této věci s dotčenou smluvní stranou a všemi zúčastněnými smluvními stranami s cílem dosáhnout řešení uspokojujícího všechny zúčastněné smluvní strany tak, aby byly uskutečněny cíle vytčené článkem XXXVI. V průběhu takových konzultací budou prozkoumány důvody uváděné v případech, kdy ustanovení pododstavce a), b), nebo c) odstavce 1 nebyla prováděna.
- ii) Jelikož provádění ustanovení pododstavce a), b), nebo c), odstavce 1 jednotlivými smluvními stranami může být dosaženo v některých případech rychleji, je-li činnost podniknuta společně s jinými vyspělými smluvními stranami, může být taková konzultace tam, kde to bude vhodné, zaměřena k tomuto cíli.
- iii) Konzultace SMLUVNÍCH STRAN mohou být také ve vhodných případech zaměřeny na přijetí dohody o společné akci určené k podpoře dosažení cílů této Dohody, jak uvedeno v odstavci 1 článku XXV.

3. Vyspělé smluvní strany:

- a) vynaloží veškeré úsilí k tomu, aby v případech, kde vláda přímo či nepřímo stanoví maloobchodní ceny výrobků zcela nebo převážně vyráběných na území méně rozvinutých smluvních stran, byla obchodní rozpětí udržována na spravedlivých úrovních;
- b) aktivně uváží přijetí jiných opatření*/ určených pro poskytnutí většího prostoru pro rozvoj dovozu z méně rozvinutých smluvních stran a za účelem dosažení tohoto cíle budou spolupracovat v rámci vhodné mezinárodní činnosti;
- c) zvláště přihlédnou k obchodním zájmům méně rozvinutých smluvních stran při úvahách o uplatnění jiných opatření povolených podle této Dohody pro vypořádání se se zvláštními problémy a prozkoumají všechny možnosti konstruktivní nápravy před uplatněním takových opatření tam, kde by se dotýkala základních zájmů těchto smluvních stran.

4. Méně rozvinuté smluvní strany souhlasí s tím, že přijmou vhodná opatření pro provádění ustanovení části IV ve prospěch obchodu jiných méně rozvinutých smluvních stran, pokud taková opatření budou slučitelná s jejich jednotlivými současnými a budoucími rozvojovými, finančními a obchodními potřebami, berouce v úvahu minulý vývoj obchodu, jakož i obchodní zájmy méně rozvinutých smluvních stran jako celku.

5. Při plnění závazků stanovených v odstavci 1 až 4 poskytne každá smluvní strana kterékoli jiné dotčené smluvní straně nebo smluvním stranám v rámci obvyklých postupů podle této Dohody plnou a okamžitou příležitost ke konzultacím v případě jakékoli záležitosti nebo jakýchkoli potíží, jež se mohou vyskytnout.

Čl.XXXVIII

Společná činnost

1. Smluvní strany budou vzájemně spolupracovat v rámci této Dohody a mimo ní tam, jak to bude vhodné, k podpoře dosažení cílů uvedených v článku XXXVI.

2. SMLUVNÍ STRANY budou zejména:

- a) ve vhodných případech jednat, zvláště cestou mezinárodních ujednání, s cílem vytvořit zlepšené a přijatelné podmínky přístupu na světové trhy pro základní výrobky, na nichž mají méně rozvinuté smluvní strany zvláštní zájem a navrhnout opatření ke stabilizaci a zlepšení podmínek na světových trzích těchto výrobků, včetně opatření určených k dosažení stabilních spravedlivých a výnosných cen za vývoz těchto výrobků;
- b) usilovat o vhodnou spolupráci v otázkách obchodní politiky a politiky rozvoje s Organizací spojených národů a jejími orgány a institucemi, včetně jakýchkoli institucí, jež budou případně zřízeny na základě doporučení Konference OSN o obchodu a rozvoji;
- c) spolupracovat při rozbořech rozvojových plánů a politiky rozvoje jednotlivých méně rozvinutých smluvních stran a při zkoumání vztahů mezi obchodem a pomocí za účelem navržení konkrétních opatření k podpoře rozvoje vývozního potenciálu a k usnadnění přístupu výrobků takto rozvinutých výrobních odvětví na vývozní trhy a v této souvislosti budou usilovat o vhodnou spolupráci s vládami a mezinárodními organizacemi a zejména organizacemi, jež mají působnost v otázkách finanční pomoci hospodářskému rozvoji, za účelem systematických studií vztahů obchodu a pomoci v jednotlivých méně rozvinutých smluvních stranách s cílem dosáhnout jasného rozboru vývozního potenciálu, tržních perspektiv a jakékoli další činnosti, jíž bude případně zapotřebí;
- d) neustále sledovat vývoj světového obchodu se zvláštním zřetelem na tempo růstu obchodu méně rozvinutých smluvních stran a učiní taková doporučení smluvním stranám, jež za daných okolností budou považována za vhodná;
- e) spolupracovat při hledání možných metod pro rozšíření obchodu za účelem hospodářského rozvoje mezinárodní harmonizací a přizpůsobováním národní politiky a předpisů, technickými a obchodními normami ovlivňujícími výrobu, dopravu a odbyt a podporou vývozu vybudováním zařízení pro zvýšený příliv obchodních informací a rozvoj průzkumu trhu; a
- f) přijímat takové institucionální úpravy, jež budou nutné pro podporu dosažení cílů uvedených v článku XXXVI a k provedení ustanovení této části

PŘÍL.A

SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 a) ČLÁNKU I

Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Území závislá na Spojeném království Velké Británie a Severního

Irska

Kanada

Australské soustátí

Území závislá na Australském soustátí

Nový Zéland

Území závislá na Novém Zélandu

Jihoafrická unie včetně Jihozápadní Afriky

Irsko

Indie (podle stavu ze dne 10. dubna 1947)

Nový Foundland

Jižní Rhodesie

Barma

Ceylon

Některá z území shora vyjmenovaných mají pro některé výrobky dvě nebo několik platných preferenčních sazeb. Každé takové území může dohodou s ostatními smluvními stranami, které jsou hlavními dodavateli takových výrobků používajících doložky nejvyšších výhod, nahradit takové preferenční sazby jedinou preferenční sazbou, která vcelku nebude méně příznivá dodavatelům používajícím doložky nejvyšších výhod, než preference, které byly v účinnosti před takovým nahrazením.

Ukládání rovnocenného preferenčního celního rozpětí, nahrazujícího preferenční rozpětí ve vnitřní dani, existující dne 10. dubna 1947 výlučně mezi dvěma nebo více územími uvedenými v této příloze nebo nahrazující preferenční množstevní úpravy uvedené v následujícím odstavci, nebudou považována za zvýšení preferenčního celního rozpětí.

Preferenční úpravy, o nichž se zmiňuje odstavec 5 b) článku XIV, jsou preferenční úpravy, existující ve Spojeném království dne 10. dubna 1947 podle dohod s kanadskou, australskou a novozélandskou vládou a týkající se chlazeného a mrazeného masa hovězího a telecího, mrazeného masa skopového a jehněčího, chlazeného a mrazeného masa vepřového, slaniny a šunky. Zamýšlí se, bez újmy jakéhokoli opatření učiněného podle pododstavce h) článku XX, aby tyto úpravy byly odstraněny nebo nahrazeny celními preferencemi a aby jednání k tomuto účelu byla zahájena co možno nejdříve mezi státy majícími podstatný zájem.

S daní z pronájmu filmů, platnou dne 10. dubna 1947 na Novém Zélandě, bude pro účely této Dohody nakládáno jako se clem podle článku I. Nájemní filmový kontingent, jenž byl v platnosti na Novém Zélandě dne 10. dubna 1947, bude pro účely této Dohody pokládán za kontingent promítací podle článku IV.

Dominia Indie a Pákistán nebyla v tomto seznamu uvedena odděleně, poněvadž k základnímu datu 1. dubna 1947 jako taková neexistovala.

PŘÍL.B

SEZNAM ÚZEMÍ FRANCOUZSKÉ UNIE ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I

Francie

Francouzská Rovníková Afrika (smluvní území konžské) a jiná území

Francouzská Západní Afrika

Kamerun pod francouzským mandátem

Francouzské Somálsko a závislá území

Francouzské državy v Oceánii

Francouzské državy v Kondominiu Nových Hebrid

Indočína

Madagaskar

Madargaskar a závislá území

Maroko (francouzské pásmo)

Nová Kaledonie a závislá území

Saint - Pierre a Miquelon

Togo pod francouzským mandátem

Tunis

PŘÍL.C

SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I A, TÝKAJÍCÍCH SE CELNÍ UNIE BELGIE, LUCEMBURSKA A NIZOZEMSKA

Hospodářské unie Belgo-lucemburská

Belgické Kongo

Ruanda Urundi

Nizozemsko

Nová Guinea

Surinam

Nizozemské Antily

Republika Indonésie

Pouze pro dovoz do mateřských území tvořících celní unii.

PŘÍL.D

SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I POKUD JDE O SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

Spojené státy americké (celní území)

Území závislá na Spojených státech amerických

Republika Filipíny

Ukládání rovnocenného preferenčního celního rozpětí za tím účelem, aby nahradilo preferenční rozpětí ve vnitřní dani, existující dne 10. dubna 1947 výlučně mezi dvěma nebo několika územími uvedenými v této příloze, nebudou považována za zvýšení preferenčního celního rozpětí.

PŘÍL.E

SEZNAM ÚZEMÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ PREFERENČNÍ ÚPRAVY MEZI CHILE A SOUSEDNÍMI STÁTY ZMÍNĚNÝMI V ODSTAVCI 2 d) ČLÁNKU I

Preference platné výlučně mezi Chile na straně jedné a

1. Argentinou

2. Bolívií

3. Peru
na straně druhé.

PŘÍL.F

SEZNAM ÚZEMÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ PREFERENČNÍ ÚPRAVY MEZI LIBANONEM A SÝRIÍ A SOUSEDNÍMI STÁTY, ZMÍNĚNÝMI V ODSTAVCI 2 d) ČLÁNKU I

Preference v účinnosti výlučně mezi Libanonsko-syrskou celní unií na straně jedné a

1. Palestinou

2. Transjordánií

na straně druhé.

PŘÍL.G

DNY ROZHODNÉ PRO URČENÍ MAXIMÁLNÍHO PREFERENČNÍHO ROZPĚTÍ, O KTERÝCH JE ZMÍNKA V ODSTAVCI 4 ČLÁNKU I

Austrálie	15. říjen 1946
Kanada	1. červenec 1939
Francie	1. leden 1939
Libanonsko-syrská celní unie	30. listopad 1938
Jihoafrická unie	1. červenec 1938
Jižní Rhodesi	1. květen 1941

PŘÍL.H

PROCENTNÍ PODÍLY NA CELKOVÉM ZAHRANIČNÍM OBCHODU, KTERÉ MAJÍ BÝT PODKLADEM ROZHODNUTÍ PODLE ČLÁNKU XXVI

(sestaveno podle průměru let 1949-1953)

Byla-li tato Dohoda přijata před přístupem vlády Japonska smluvními stranami, jejichž zahraniční obchod podle stupnice I dosahuje procenta tohoto obchodu uvedeného v odstavci 6 článku XXVI, použije se sloupec I pro účely tohoto odstavce. Nebyla-li tato Dohoda takto přijata před přístupem vlády Japonska, použije se sloupec II pro účely tohoto odstavce.

Sloupec I Sloupec II
(Smluvní strany (Smluvní strany
dne 1.března 1955) dne 1.března 1955
a Japonsko)

Austrálie	3.1	3.0
Belgie-Lucembursko	4.3	4.2
Brazílie	2.5	2.4
Barma	0.3	0.3
Ceylon	0.5	0.5
Československo	1.4	1.4
Dánsko	1.4	1.4
Dominikánská republika	0.1	0.1
Finsko	1.0	1.0
Francie	8.7	8.5
Haiti	0.1	0.1
Chile	0.6	0.6
Indie	2.4	2.4
Indonésie	1.3	1.3
Itálie	2.9	2.8
Jihoafrická unie	1.8	1.8
Kanada	6.7	6.5
Kuba	1.1	1.1

Německo, spolková republika	5.3	5.2
Nikaragua	0.1	0.1
Nizozemí, Království	4.7	4.6
Norsko	1.1	1.1
Nový Zéland	1.0	1.0
Pákistán	0.9	0.8
Peru	0.4	0.4
Rakousko	0.9	0.8
Rhodesie a Njassko	0.6	0.6
Řecko	0.4	0.4
Spojené státy americké	20.6	20.1
Spojené království	20.3	19.8
Švédsko	2.5	2.4
Turecko	0.6	0.6
Uruguay	0.4	0.4
Japonsko	---	2.3

	100.0	100.0

Poznámka: Tato procenta byla vypočtena se zřetelem na obchod všech území, pro která platí Všeobecná dohoda o clech a obchodu.